853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 101.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 17 DECEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **25** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve **35** cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een BIJVOEGSEL gratis uitgegeven.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen, Dingsdag den 20 December 1853, des avonds te 6 ure.

GEDEPUTEERDE STATEN van DRENTHE, doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van 8 November 1853 is vastgesteld hetgeen volgt:

REGLEMENT op de Verveeningen in de Provincie Drenthe.

Art. 1. Geene verveening van hooge of lage gronden in de Provincie *Drenthe* zal mogen worden ondernomen, zonder daartoe vooraf de vergunning te hebben bekomen van de bevoegde magt.

Art. 2. De verzoekschriften, tot het ondernemen van verveeningen, moeten aan het Collegie van Gedeputeerde Staten worden ingediend.

Art. 3. De gemelde verzoekschriften zullen inhouden:

a. den naam, voornaam, het beroep of bedrijf en de woonplaats van den verzoeker;
b. het perceel of de perceelen, welke men verlangt te verveenen, derzelver kadastrale omschrijving en belendingen;
c. eene verklaring, waarbij woonplaats gekozen wordt binnen de Gemeente, waarin de veenen of het grootste gedeelte derzelve gelegen zijn.

Art. 4. Wanneer de gronden, waarvan de verveening wordt aangevraagd, van eenigen omvang of uitgebreidheid zijn, of deel uitmaken van meerdere veenen, zoodat een plan van aanleg, toegelicht door eene situatie-teekening, gevorderd wordt, een en ander ter beoordeeling van Gedeputeerde Staten, zal dit bij het verzoekschrift worden overgelegd, of op aanvrage door den verzoeker worden ingezonden.

Art. 5. Gedeputeerde Staten zenden het voormelde verzoekschrift, met bijlagen, aan het Bestuur der Gemeente, waarin de veenen gelegen zijn. Dit laatste legt hetzelve gedurende vier weken ter inzage van de belanghebbenden, na daarvan vooraf bekendmaking te hebben gedaan. Ieder kan gedurende den voormelden tijd zijne bezwaren en bedenkingen aan dat Bestuur schriftelijk mededeelen. Nadat voormelde termijn is verstreken, wordt het verzoekschrift, met de ingekomene bezwaarschriften, door het Bestuur aan Gedeputeerde Staten teruggezonden. Daarbij voegt het Bestuur zijn berigt, zoo omtrent het verzoekschrift als omtrent de ingekomene bezwaren.

Art. 6. Gedeputeerde Staten hooren den provincialen Ingenieur van den Waterstaat over het verzoekschrift en de daartoe behoorende bezwaarschriften en berigten, en zenden hetzelve, met hunne beschouwingen, ter beschikking aan de magt, bij art. 1 bedoeld.

Art. 7. De verveeningen worden, naar mate van haren omvang en uitgestrektheid, verdeeld in de zoodanige, die een geregeld plan van aanleg vorderen, en in dezulke, waarvan dit niet vereischt wordt.

Art. 8. De verveeningen, welke in de volgende artikelen van dit Reglement bedoeld en geregeld worden, zijn zoodanige verveeningen van aan elkander grenzende veengronden, die volgens een geregeld plan van aanleg en bewerking zullen worden verveend, en waarvan de ondergronden, nadat deze van de veenkorst zijn ontbloot, voor ontginning zijn geschikt, en welke in de volgende artikelen onder den naam van *Veenschappen* zullen worden aangeduid.

Art. 9. Tot de oprigting van een veenschap zal de minderheid moeten toetreden, wanneer het besluit daartoe is genomen door de eigenaren van meer dan twee derden van het gezamenlijke bundertal, tot het veenschap te brengen. Geen veenschap echter wordt opgerigt dan onder goedkeuring van den Koning. De eerste zamenstelling en verkiezing van het Bestuur wordt door Gedeputeerde Staten geregeld.

Art. 10. De juiste bepaling van de grenzen en van het grondgebied van elk veenschap, en deszelfs omschrijving, benaming en verdeeling worden, met inachtneming van de bij dit reglement vastgestelde grondslagen, bij afzonderlijke reglementen, door de Provinciale Staten vast te stellen, geregeld.

Art. 11. De veenschappen kunnen in onderdeelen worden verdeeld. Bij verschil van meening of- en over de wijze waarop de verdeeling zal geschieden, beslist de Koning.

Art. 12. Voor elk veenschap of onderdeel daarvan zal een legger worden opgemaakt en bijgehouden, bevattende eene naauwkeurige aanduiding van deszelfs grondgebied, met opgave van de Gemeente, kadastrale grootte, sectie en nummer en van de eigenaren van ieder perceel.

Art. 13. Alle gronden en veenen, onder eenig veenschap behoorende, zijn verpligt, tot de algemeene kosten bij te dragen. Die kosten zullen, wanneer het veenschap geene andere middelen bezit, gevonden worden door eene heffing van den turf, of door eenen omslag over de veenen en gronden, naar de maat of de kadastrale huurwaarde, of door beide middelen gezamenlijk.

Art. 14. Elk veenschap heeft een Bestuur.

De onderdeelen kunnen òf een eigen bestuur hebben, òf het wordt uitgeoefend door het bestuur van het geheele veenschap. Zoo hierover verschil ontstaat, beslist de Koning.

De zamenstelling, de bevoegdheid en de werkzaamheden van het bestuur der veenschappen worden, met inachtneming der bepalingen in dit reglement vastgesteld, bij afzonderlijke reglementen geregeld.

Art. 15. Onverminderd het afzonderlijke bestuur van elk veenschap, of elk onderdeel, is het toezigt op de verveeningen in de geheele Provincie aan Gedeputeerde Staten opgedragen.

Art. 16. In het bestuur van een veenschap zullen deszelfs verschillende onderdeelen, zoo veel mogelijk en zoo noodig beurtsgewijze, worden vertegenwoordigd.

Art. 17. De leden van een Bestuur worden voor niet langer dan zes achtereenvolgende jaren benoemd; ieder aftredend Lid is weder verkiesbaar. De orde, tijd en wijze van aftreding worden bij de afzonderlijke reglementen geregeld.

Art. 18. Vacatures in eenig Bestuur worden binnen drie maanden vervuld.

De benoemde, ter vervulling eener tusschentijds opengevallene plaats, treedt af op het tijdstip, waarop hij, wiens plaats was opengevallen, had moeten aftreden.

Art. 19. De benoeming van elk bestuur geschiedt bij regtstreeksche verkiezing, door de stembevoegde eigenaren, die als zoodanig op den legger van het veenschap voorkomen.

Art. 20. De stembevoegdheid wordt bepaald naar de hoegrootheid van het bezit in eigendom van grond en veen. De bepaling van de hoegrootheid van dat bezit en de verdere regeling der uitoefening dier stembevoegdheid worden bij de afzonderlijke reglementen van ieder veenschap vastgesteld.

Geen stembevoegde zal echter uit eigen hoofde meer dan een derde van al de stemmen mogen uitbrengen.

Niemand mag als gemagtigde meer stemmen uitbrengen, dan een getal gelijk staande met een twintigste van al de stemmen van het veenschap, tenzij hij slechts voor één stembevoegde optreedt.

Art. 21. In ieder veenschap zal eene lijst van stembevoegden worden opgemaakt en vastgesteld. Die lijst wordt jaarlijks herzien. De tijd en wijze, waarop dat moet geschieden, worden bij de afzonderlijke reglementen geregeld.

Art, 22. De vereischten tot lid van het Bestuur van een Veenschap worden bij de bijzondere reglementen bepaald.

Art. 23. De leden van het Bestuur zullen elkander niet nader dan in den vierden graad van bloed- of aanverwantschap mogen bestaan.

Art. 24. Bij de bijzondere reglementen wordt bepaald de eed of belofte, door de leden van het Bestuur af te leggen, alsmede of zij schadeloosstelling zullen genieten, en de hoegrootheid daarvan.

Art. 25. Wanneer bij een veenschap één of meer vaste beambten worden gevorderd, om het bestuur bij te staan, zal al hetgeen betreft de wijze hunner benoeming en ontslag, de werkzaamheden, hun op te dragen, hunne beëediging, bezoldiging en borgstelling en de verdere vereischten of voorwaarden, aan hunne betrekking te verbinden, bij de bijzondere reglementen worden geregeld en bepaald.

Vervolg hierna.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Assen* doen te weten, dat de rekening en verantwoording der Commissie tot werkverschaffing alhier over het loopende jaar tot 10 December jl., van af Maandag den 19 dezer maand, gedurende veertien dagen ter Secretarie dezer gemeente voor een ieder ter inzage zal voorliggen.

ASSEN den 12 December 1853.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Het berigt, in het vorig Nommer dezer Courant onder de Buitenlandsche tijdingen geplaatst, nopens den zeeslag tusschen de Russen en Turken, en volgens hetwelk zes Russische linie-schepen 13 Turksche oorlogsvaartuigen vernielden en in den grond boorden en den Turkschen admiraal gevangen namen, bevestigt zich in de hoofdzaak, maar de bijzonderheden van dat gevecht en het verlies aan weerszijden geleden, zijn nog niet geheel bekend.

In een volgend Overzigt hopen wij dienaangaande iets naders mede te deelen.

Van de Nota der Mogendheden is mede niets bepaalds te melden. Te Constantinopel was zij nog niet bekend. Volgens sommigen zou de Czaar genegen zijn, om deel te nemen aan een Europeesch congres. Dit is echter een gerucht en heeft weinig aanspraak op onvoorwaardelijk geloof.

Hoe men overigens over de Oostersche kwestie moge denken — zeker is het, dat in de verschillende phases, die zij doorliep, Turkije op een meer eervol standpunt is geklommen.

Eerst toch onderhandelden de Mogendheden met Rusland zonder Turkije. Nu doet men der Verhevene Porte de eer aan, van haar oordeel te vragen, terwijl men het als eene onbetwistbare zaak houdt, dat Rusland genegen is tot onderhandelingen.

Zoo neemt de diplomatische stroom eene geheel tegenovergestelde rigting — van Constantinopel naar Petersburg.

En de kwestie is toch dezelfde.

De Porte had zelfs vroeger meer aanspraak op hulp, dan thans. Toen zij zwak was, had zij bijstand noodig! Zij kon immers geene bende roovende Montenegrijnen beteugelen! De beleedigende vorm van Mentschikoff's zending, duldde zij. Op de eene wang geslagen, hield zij gedwee ook de andere toe. Wie had sympathie voor de lijdende? Niemand. Was het niet te doen geweest om Rusland's magts-uitbreiding — men had half Turkije laten wegrooven.

Nu is het echter anders.

En sedert wanneer?

Sedert Turkije toonde, dat het niet geheel dood — dat het galvaniseerbaar was en nog teekenen van leven kon geven. Sedert het de spreuk huldigt: „help u zelven, en gij zult geholpen worden!" Sedert het den ouden raad volgde: „wilt gij vrede, rust u toe ten oorlog!" Dat zijn lessen, in eere gehouden door de Magtigen der aarde, door de diplomatische Goden onzes tijds.

De Porte rustte zich ten oorlog — de Porte verklaarde den oorlog — de Porte ageerde offensief . . . . . tot hiertoe berouwde het haar nog niet. Zij veroverde althans de verloren achting — zij hervond beter bondgenooten.

Wat het einde der Oostersche kwestie zal zijn — of de Verhevene Porte ten laatste roem en geld weder zal worden ontnomen, was en is nog een raadsel, maar de kwestie zelve, zooals wij die hier boven in hare verschillende toestanden kortelijk schetsten, geeft ruime stof tot bittere aanmerkingen.

De spreuken toch, zoo even aangehaald en door Turkije gevolgd — hoeveel grievends en ontmoedigends hebben zij, onder anderen, voor de „vrienden des vredes!"

In Frankrijk is de kwestie der dames-hofmantels beslist, doch hoe de Keizer over de verzoening van de beide takken der Bourbons denkt, is nog altijd een raadsel. De bewuste mantels *moeten* eene bepaalde vrij aanzienlijke som kosten, 't geen vele schoonen, die zich zoo gaarne in de Tuillerien laten zien. eene pruttel-koorts aanjoeg, terwijl het hare echtvrienden krampachtig de hand naar de geldbeurs deed uitsteken, maar in de prachtige Legitimistische hôtels van de voorstad St. Germain, waar de rijke aanhangers van den Graaf van Chambord huizen, heeft deze etiquette niet zóó veel genoegen gegeven, dat men er schier den Pretendent en zijne verzoening met den Huize van Orleans om vergat! Intusschen zijn er kringen, waar die verzoening uit een hoogst ernstig oogpunt wordt beschouwd. Toen de goederen van de familie Orleans werden verkocht, dacht Napoleon III er wel aan, om gelijke maatregelen te nemen, ten aanzien van de aanzienlijke bezittingen des Graven van Chambord, maar het denkbeeld, dat daardoor genoemde Pretendent op ééne lijn zou worden gesteld met den anderen tak der Bourbons, liet dat plan onuitgevoerd. Nu echter is eene inbeslagneming dier goederen weder ter sprake gekomen.

Maar, hoe denkt de Fransche Natie over de bewuste verzoening?

Zij bemoeit er zich weinig mede. De rijke burgerij is ook meer Orleanistisch gezind, doch zal meer en meer op de Napoleontische zijde komen, als de Keizer aan handel en industrie langzamerhand teruggeeft, wat hij daaraan door den bekenden staats-greep ontnam. De burgerij heeft ook waarlijk geene gevestigde politiek. Immers, wie onder haar deed zijn mond open, toen in 1848 de Koning verjaagd werd, aan wien zij zoo veel, ja bijna alles had te danken? De Legitimisten gaan ten Hove. De Maarschalks-zaal in de Tuillerien en de gestikte rok eens Kamerheers of Senateurs, schatten velen hooger dan de trouw aan hun verdreven Vorst. Toen Laroche tot Kamerheer werd benoemd, nam hij die waardigheid aan, onder de voorwaarde, dat hij Legitimist mogt blijven. „Daarom — zeide Napoleon lagchend — heb ik u met die betrekking vereerd!" Dat klinkt, maar beteekent niets, en als het nog wat beduidt, is het de kleingeestigheid eens partijgangers. En de groote menigte? Haar gezond verstand trekt partij voor den een noch voor den anderen, en zegt, wat dezer dagen een arbeider in een estaminet zeide: „laat de Keizer maar voor werk en brood zorgen, zij mogen in Frohsdorff dan eene quadrille dansen — wat gaat ons dat aan!"

Maar hoe denken de leden van het Huis van Orleans, elk voor zich zelven, over de verzoening? Hier kan men weinig meer dan gissen. De Hertog van Nemours, vroeger de minst geliefde Prins uit het Huis van Orleans, zou reeds aan 't Hof zijns vaders Legitimist zijn geweest. De Gravin van Neuilly, eene hoog godsdienstig gestemde vrouw, houdt men als ingenomen met de verzoening, en zou altijd in de verdrijving van Karel X eene onregtvaardige daad en in de val haars Gemaals eene straf des Hemels hebben gezien. *Aan* de toetreding der Hertogen van Aumale en Montpensier, twijfelt men niet; en wat de Prins van Joinville, de meest republikeinsch gezinde Vorst uit het Huis van Orleans, betreft, deze bleef van verre staan bij al de pogingen, tot eene verzoening in 't werk gesteld, en schijnt te willen wachten op de dingen, die daar komen zullen, ten einde te handelen naar de omstandigheden.

Ook is er eene drangreden tot berusting in het verzoeningswerk des Hertogs van Nemours, namelijk deze: als de Graaf van Chambord Koning van Frankrijk wordt, zal de familie Orleans, al wat haar door Napoleon III werd ontnomen, terugontvangen.

De Hertogin van Orleans — zoo zegt men — zal zich echter niet vertoonen in den verzoenden Vorstelijken kring. Zij leeft en zorgt slechts voor haar zoon, den Graaf van Parijs, en diens eer en aanspraken wegen bij haar zwaarder, dan het tijdelijk bezit van eene handvol gouds meer of minder.

De Engelsche *Times* had dezer dagen een tweede artikel over de vredes-conferentiën der vier Mogendheden — een artikel, dat in zeer kieschen vorm en hoogst voorzigtige taal gesteld, wijdloopige beschouwingen gaf over het vermoedelijk resultaat dier conferentie, doch waarvan de korte inhoud was: „het resultaat is niet te berekenen." Het bewuste artikel, zoo geheel verschillend van dat, 't welk wij in ons vorig „Overzigt" toepasselijk, en wij gelooven niet geheel onjuist, bespraken, schijnt niet van de redactie van den *Times* te zijn. Welligt werd het haar behandigd uit de eene of andere Ministeriële portefeuille.

De kerkelijke kwestie in Duitschland blijft op dezelfde hoogte. Pruissen, daarin ook zijdelings betrokken, schijnt volgens sommige berigten tot eene minnelijke schikking der geschilpunten gezind, en volgens andere lezingen, gereed, om met kracht tegen elke aanmatiging der Geestelijkheid op te treden. In Baden blijft de Regering zich gelijk en het Volk zeer bedaard. Algemeen keurt men het goed, dat de Geestelijken niet meer tot gevangenen worden gemaakt, juist omdat der Geestelijkheid dit ergert. Zij wilde in 't oog der menigte zoo gaarne *marteluresse* zijn. De Aarts-bisschop gaat echter voort in zijn verzet tegen de Regering, en lokt daardoor welligt eene geregtelijke vervolging tegen zich uit. De Regering wenscht tot dit uiterste niet te komen, en hoopt, dat de grijsaard, als hij zich eens in stille oogenblikken tot echt Christelijke overdenkingen zet, zal begrijpen, dat het beter is, om 't geen Godes en des Keizers is, in vrede hand aan hand te doen gaan.

Ook in Pruissen houdt men een naauwkeurig oog op de Jezuiten. Eenige vreemde broeders dier beruchte orde zijn Keulen uitgewezen, zoo men zegt, zeer tot genoegen van de overige R. Catholijke Geestelijkheid aldaar.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

Zitting van 12 *Dec.*

In deze bijeenkomst heeft de heer van Heiden Reinestein in handen van den Voorzitter, daartoe door den Koning gemagtigd, de voorgeschrevene eeden afgelegd en zitting genomen.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet op de *middelen* tot dekking der staatsuitgaven voor 1854. — De heer *Hingst* dringt aan op opheffing van de belastingen (vooral die van het gemaal), welke bepaald op de mindere klassen drukken. — De heer *Blaupot ten Cate* deelt zijne beschouwingen mede nopens eenige middelen, uit het oogpunt der zedelijkheid. Hij wijst 1o. op het zedelooze van den sluikhandel: 2o. op het zedelooze der belasting op de vrouwelijke dienstboden (vele dezer worden op haar 15e. of 18e. jaar weggezonden, omdat anders de belasting hooger zijn zou); 3o. op het zedelooze der staatsloterij. Indien men uit een financieel oogpunt dit middel niet kan ontberen, men brenge daarin verbeteringen. Hij wijst op de nadeelen, zooals thans de loterij werkt en uit den wensch: 1o. dat de regering zelve de leiding der loterij op zich neme; 2o. dat het winstbejag op loten worde tegengegaan; 3o. dat de aanleiding tot het grof spel worde weggenomen; 4o. dat meer winst worde opgeleverd voor de deelhebbers en voor de schatkist. — De heer *van Nispen* is van oordeel dat in tijden als de tegenwoordige, waarin de druk der belastingen, vooral die van de eerste levensbehoeften dubbel wordt gevoeld, eene afschaffing van den accijns op de rogge het eerst in aanmerking zou komen. — De heer *van Heiden Reinestein* is ook van meening, dat ons belastinstelsel herziening vordert, vooral wat de verhouding en verdeeling betreft; hij zal deze wet echter niet afstemmen, want al deed men dit, de belastingen zouden toch blijven: en ook de regering is niet zoo afkeerig om ter zijner tijd tot eene herziening over te gaan. Overigens is hij niet overtuigd, dat de druk der belastingen zoo zwaar is als men dien afschildert. Voorts geene afschaffing zonder equivalent, vermindering van rentelast wil hij als equivalent admitteren. Hij besluit met eenige punten, als: 1o. aandrang tot wering der sluikerij in de oostelijke provincien des rijks, gelijk dit reeds door den heer *ten Cate* is ontwikkeld; 2o. aandrang tot herziening der belastingswet op den turf, op grond van de ongehoorde fraudes, daarmede gepleegd; 3o, de formaliteiten aan de accijnswetten, vooral aan de wet op het gemaal verbonden. Voorziening is hier strikt noodig. 4o. acht hij wenschelijk de afschaffing der loterij.

Z. Exc. de *Minister van Financiën* wijst er op, dat men ook nu weder getreden is in algemeene beschouwingen en in klagten over het belastingstelsel, welk een en ander dus niet nieuw is. De vraag is echter of een en ander gegrond zij. En dan gelooft Z. Exc., dat al wat aangemerkt is niet van overdrijving is vrij te pleiten. De vraag is of *onze* middelen meer dan die van anderen strekken tot uitputting en tot overdreven druk van de geheele natie. Men mag toch niet onopgemerkt laten, dat allerwege in ons land arbeid wordt gevonden, dat de armoede niet toeneemt, en dat velen in groote mate welvaart genieten. Z. Exc, wijst op het voordeel der accijnsen, daarin gelegen, dat zij zich als het ware met de belaste voorwerpen vereenzelvigen. Sedert onheugelijke jaren is men er aan gewoon en hebben de prijzen er zich naar geregeld. Ook de vreemden dragen bovendien in de accijnsen bij, en deze bedragen meer, naar gelang der verteringen. De grootste bezwaren zijn daar, waar zij het vrije verkeer of de nijverheid belemmeren, maar de regering zal zich beijveren, die bezwaren, zooveel mogelijk, uit den weg te ruimen. Z. Exc. wil niet ontveinzen, dat het wel moeijelijk zal zijn te slagen, maar men is bezig te onderzoeken, of het mogelijk zij, wijzigingen te brengen in de grondslagen van sommige belastingen, bijzonder van het personeel, die op de deuren en vensters, men zal trachten verbeteringen in te voeren in de belastingen op het personeel en het patent, en zóó geleidelijk trachten te komen tot wegneming der klagten, welke het meest gehoord worden. De regering wenscht daaraan te gemoet te komen, zoo veel de omstandigheden dit toelaten. Ook in het oog der regering is de vermindering der belastingen eene hoogstwenschelijke zaak, zij zal zich gelukkig rekenen, als daartoe de gelegenheid zal bestaan, doch meent dat daartoe de gelegenheid *nog niet* is gekomen. Zoodra deze gunstiger is, zal zij haar terstond aangrijpen. Z. Exc. moet er bijvoegen, dat het vraagstuk, hoe ver men reeds zou kunnen gaan en *wat* er mogelijk zou zijn, bereids vóór de indiening der begrooting, overwogen is, maar dat men tot verwezenlijking daarvan afgehouden is, met het oog op de politieke verwikkelingen van Europa. — Wat betreft het denkbeeld om, met het oog op de duurte der levensmiddelen sommige belastingen af te schaffen, deswege, zegt de minister, heeft de regering hare meening in de memorie van beantw. op het verslag der afdeelingen doen kennen. Z. Exc, moet er bijvoegen, dat die middelen, in de schatkist aanwezig, niet tot dekking van het te kort, door die afschaffing ontstaande, aangewend kunnen worden. Hij hoopt, dat die duurte slechts eene voorbijgaande ramp moge zijn. De groote behoeften der publieke dienst gedoogen niet. van een deel der inkomsten af te zien, en de orde in de finantien te verbreken. Z. Exc. moet ook nog ten deze doen opmerken, dat reeds door de schatkist een belangrijk offer is gedaan, ten gevolge van het kon. besluit van 15 Sept. jl. omtrent den invoer van sommige levensmiddelen, welk besluit eerlang tot wet zal worden verheven.

De Minister onderzoekt wijders de vraag, hoe ver men kan gaan in de afschaffing van belastingen en zegt, dat dit geheel afhangt van den toestand, waarin men het volgende jaar intreedt. Hij neemt hier ter plaatse eenige bedenkingen op, in het voorloopig verslag voorkomende, en betoogt dat de raming der middelen geenszins te laag is gesteld. Als slotsom van het gevoelen der regering nopens de vraag over de afscheffing van sommige belastingen, zegt hij, dat de mindere standen er niet mede zullen bevoordeeld worden. Ook van de afschaffing van den rogge-accijns kan hij zich geene grootere resultaten voorstellen, het geen hij staaft met op voorbeelden te wijzen, hoe weinig het aandeel is per hoofd. dat in twee gemeenten in Groningen en Overijssel wordt opgebragt. Wat de kwestie der afschaffing in het algemeen betreft, zoo deelt de regering de meening, heden door den heer Dirks ontwikkeld, namelijk om door amortisatie zooveel op het rente-bedrag te besparen, dat uit die besparing een equivalent kan gevonden worden tot afschaffing van eenige belastingen, en dan zal het de vraag zijn, welke? Hij zegt afschaffing, want hij is niet voor eene verplaatsing van lasten.

De *Minister* komt nu tot de beantwoording der meer speciale bedenkingen en opmerkingen, en geeft daarbij te kennen: 1o. wat de sluikerij aan de Oostelijke grenzen betreft, dat de regering zich er aan gelegen zal laten liggen, maar dat aan alle belastingen sluikerijen verbonden zijn, die niet geheel geweerd kunnen worden. — 2o. de loterij. — Men zal zich ernstig bezig houden met de ongelegenheden te trachten uit den weg te ruimen. Geheele afschaffing zou aanleiding geven tot het toenemen van vreemde en clandestine loterijen. Het onderzoek door den heer van Bosse aangevangen, om de zaak te verbeteren, is voortgezet, maar heeft nog niet tot bepaalde resultaten geleid in den zin van dien afgev. En bovendien, als men het verhuren en splitsen zou verbieden, dan kan dit wel met eene afschaffing gelijk worden gesteld.

Zitting van 13 December.

Bij het vervolg der beraadslaging over de wet op de middelen, heeft de heer *van Nispen*, terugkomende op hetgeen vroeger besproken is geworden, nopens den maatstaf der toepassing der belastingen, beweerd, dat de ingezetenen hier te lande geenszins werden belast, naar mate van hun vermogen, maar wel naar de mate van hunne vertering. Hij heeft daarbij gemeend, het bedrag, dat hier te lande aan onderscheidene renten wordt genoten, op omtrent honderd millioen te kunnen begrooten. — Hij heeft zeer geijverd voor de afschaffing van den accijns van de rogge, in het belang van de min gegoede klasse.

De Minister van Buitenl. Zaken heeft geoordeeld, dat de voorstelling van den druk der belasting op het gemaal van de rogge op de minvermogende klasse, welke belasting op anderhalf millioen wordt geraamd, een weinig te overdreven moet voorkomen, wanneer men in aanmerking neemt, dat door deze klasse genoegzaam geene andere belasting wordt betaald, en dat hetgeen die klasse daarin opbrengt, nog grootendeels begrepen is in het arbeidsloon, 't welk haar door de meervermogenden wordt uitgereikt. De opbrengst van de belasting van het gemaal op een gulden, van elk hoofd der bevolking, voor een geheel jaar rekenende, meende Z. Exc. dat dergelijke bijdrage toch niet als overmatig kon worden aangemerkt,

De heer *v. d. Veen* ontwikkelt nog, hoe wel degelijk afschaffing van accijnsen dadelijke verligting aanbrengt, Hij staaft dit met het voorbeeld van Groningen, waar na afschaffing van den gemeente-accijns, dadelijk de prijs van het roggebrood van 62 op 55 de 4 Ned. pond gedaald is. — Vele leden hebben nog het woord gevoerd; sommige derzelve hebben gemeend, dat er dadelijk iets behoort te geschieden ter ontlasting van de menigte; anderen hebben zich bevredigd betoond met de verklaring van den Minister, dat de eerste gelegenheid, die zich zal voordoen, te baat zal worden genomen, om maatregelen van ontlasting voor te dragen. De heer *Luyben* heeft andermaal verklaard, dat hij tegen de middelen zou stemmen, om vrij te blijven in zijn oordeel, omtrent het voorstel der negen leden. De heer *Thorbecke* heeft op nieuw te kennen gegeven, dat dit voorstel, vóór de wet op de middelen had behooren te zijn in beraadslaging gebragt. Den heer *Boeije* heeft de Minister te kennen gegeven, dat, als de regering kan overgaan tot afschaffing van den accijns op het gemaal, zij ook zeker zal letten op den accijns van de tarwe. — Bij hoofdelijke stemming is de wet met 42 tegen 23 stemmen *aangenomen*. Tegen hebben gestemd de heeren Dommer, de Berg, Hugenholtz, van Hoëvell, Reinders, v. Bosse, Thorbecke, v. d. Veen, ten Cate, Jespers, de Poorter, Beens, v. den Heuvel, v. Eck, Meeussen, Storm, Hengst, de Man, Bots, van Wintershoven, Strens, Luyben en Zylker. Vervolgens zijn aangenomen het ontwerp voor de dading met Ruephen, en het ontwerp ter aanmoediging van den aanvoer van granen enz.; — beide met algemeene stemmen.

Den 8. December hebben de negen leden van de Tweede Kamer, die het voorstel ter afschaffing van den accijns op het geslagt en van het tonnengeld hebben ingediend, eene memorie geteekend, bij welke de bedenkingen, welke in de Afdeelingen tegen dit voorstel zijn ter sprake gebragt, zijn beantwoord. De commissie van rapporteurs der Tweede Kamer heeft, na kennis genomen te hebben van deze memorie, den 10 December haar eindverslag, nopens het onderwerpelijke voorstel, opgemaakt. Zij heeft, bij gebrek aan tijd, geen eigen oordeel over de punten, in de gewisselde stukken behandeld, kunnen mededeelen. Terwijl een der leden heeft gemeend, zich van het uitspreken van een bepaald gevoelen over dit onderwerp te moeten onthouden, hebben de overige leden zich vergenoegd met de verklaring, dat zij de in het verslag opgenomene bedenkingen niet voldoende wederlegd achten, en dat, naar hun oordeel, de in de memorie vermelde beschouwingen en becijferingen den toets niet kunnen doorstaan; — dat zij niet overtuigd zijn geworden, dat het raadzaam zoude zijn, om, onder de tegenwoordige omstandigheden, tot de afschaffing van de bedoelde belastingen over te gaan, of dat, door dergelijke afschaffing, eene gewenschte leniging van den druk der mindere standen zonde worden aangebragt.

Den 12 dezer heeft de Eerste Kamer het ontwerp van wet strekkende tot verhooging van het 5de hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1853 (bijdrage en vergoeding van renten voor de Rijnspoorweg-maatschappij) met algemeene stemmen aangenomen. Daarna zijn zonder beraadslaging, mede met algemeene stemmen aangenomen de wets-ontwerpen: 1o tot regeling van het muntwezen in West-Indie; 2o. tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioen-fonds. De Kamer is daarna gescheiden.

In de *Berliner Nachrichten* leest men, dat te Berlijn adressen zijn ontvangen, waarin met veel aandrang de spoedige aanleg van den spoorweg tusschen Oberhausen en Arnhem wordt gevraagd.

— Het ijs in de rivieren de Waal, de IJssel, de Maas en de Merwede heeft zich 13 en 14 dezer vastgezet.

— Wegens de duurte der levensmiddelen heeft de directie van den Rijnspoorweg aan ieder ambtenaar, beneden de *f* 600 gesalarieerd, eene gratificatie van 10 pCt, toegelegd en in eens uitbetaald, na eenigen tijd te voren aan enkele ambtenaren boven de *f* 600 bezoldigd, eene toelage te hebben gegund en aan de arbeiders het zomerloon te laten behouden.

— Den 12 dezer, nadat de aflevering van duinwater aan de Willemspoort te Amsterdam, à 1 cent per emmer, begonnen was, waren binnen twee uren ruim duizend emmers water afgeleverd.

— De Hofmechanicus Bamberg zal den 21 dezer te 's Hage eene Soirée geven, ter herinnering aan zijne volbragte 50 jarige loopbaan als kunstenaar; hij mag zich verheugen in de deelneming van het Kon. gezin en van de voornaamste personen te 's Hage.

— Men schrijft uit Nijmegen, onder dagteekening van 13 dezer: j.l. Zondag morgen vertoonde zich het eerste drijfijs in de rivier de Waal, hetwelk zich tot heden vermeerderd heeft. De scheepvaart heeft dus opgehouden, De Gierbrug is weggenomen en tot vóór de haven gebragt, in welke zij, zoo min als eenig schip wegens den ongemeen lagen waterstand kan geborgen worden. Eene menigte schepen liggen met haar op hoog water te wachten. De waterstand is zoo laag, dat men onder langs den ouden havenmuur, de haven rondgaat, den havenmond uitwandelt en langs den hoofd-walmuur en den steenen beer naar den mond van de nieuwe haven gaat. Dit is, gelooven wij, zonder voorbeeld.

— Men leest in de *Steenwijker Courant*: „Daar de varkens bij het mesten, zonder juist ziek te zijn, somtijds den eetlust verliezen, raadt men als een uitmuntend middel, om dat te voor komen, aan, om ze dagelijks een paar handen vol gezouten haver te geven. Vooral tegen het einde van den mesttijd, wanneer het verliezen van den eetlust zoo nadeelig werkt, moet dit middel goede diensten bewijzen." Door dezelfde courant wordt als vermeldingswaardig medegedeeld, dat zich binnen Blokzijl een achtenswaardig Israëliet bevindt, die den ouderdom van 95 jaren heeft bereikt, nog het volle bezit van al zijne zintuigen heeft en *nimmer* ziek geweest is; terwijl zijne krachten natuurlijk wel verminderen, maar hem op lange na niet begeven hebben.

— Men meent, dat de inwijding van den spoorweg van Antwerpen op Rotterdam den 1 Mei e. k. zal plaats hebben.

— De Zuiderzee ligt van Kampen tot Schokland digt.

— Dr. N. Beets, predikant te Heemstede, heeft ten tweeden male voor het beroep als Hoogleeraar in de Kaap-kolonie bedankt.

— Voor Rotterdam, Dordrecht en Tiel was (... dezer vol drijfijs. De vaart door het groote (... sche kanaal is gestremd.

— Te Rotterdam is ontvangen een schrijven van de bek... Mevr. Jonhson uit Hongkong van 20 Mei j.l., hoofdzak... loopende over de in China plaats hebbende pogingen, o... heerschende dynastie omver te werpen, het blijkt daa... dat de oproerlingen ofschoon weinig te vertrouwen... het ware eene godsdienstige kleur in hunne baniere... geschreven hebben; zij hebben b. v. het doopen (en... zoo als dat in de jeugd des Christendoms plaats vond... indompeling) ingevoerd, vieren den zevenden dag stipte... hebben de tien geboden als hun wetboek aangenomen.

Oldenzaal, 12 Dec. De wethouders der geme... Weerselo, maakten zwarigheid om hunne medeteekenin... verleenen aan de mandaten tot betaling van het gemeent... traktement aan de gezamenlijke schoolonderwijzers i... verschillende buurtschappen dier gemeente; van daar... vaarding der gemeente door vijf schoolonderwijzers voo... kantongeregt te Oldenzaal, tot betaling van derzelver ... tementen over het jaar 1852. Ten dienende dage is we... niet verschijning tegen de gemeente Weerselo verste... leend en is bij vijf vonnissen op heden de eisch der sch... onderwijzers toegewezen. Men weet niet of de geme... tegen die vonnissen in verzet zal komen, eerst dan zal... kunnen blijken, in hoeverre er grond tot weigering va... taling, waarop vroeger nimmer aanmerkingen zijn gema... bestaat.

Gorinchem, 13 Dec. Mogt vroeger uit deze s... vermeld worden, dat, gedurende 8 dagen zich geene st... gevallen alhier hadden voorgedaan, thans kunnen wij... eene groote bijzonderheid berigten, dat op eene bevolking... bijna 9000 zielen, van den 25 Nov. tot 10 Dec., niemand... storven is.

Groningen, 14 Dec. Heden stond voor het Prov... ciaal Geregtshof alhier teregt de gewezen ontvanger ... directe belastingen en accijnsen te Meeden en Muntenda... S. B. J. A. de Bock. Het Hof heeft hem verklaard schu... aan de misdaad van *het verduisteren van aan den Staat hoorende gelden, door een Rijks-ontvanger, ten bedrage v... meer dan drie duizend franken en den door hem gesteld... borgtogt te bovengaande, welke in zijne bewaring waren, ... kracht van zijne ambtsbetrekking*, en hem deswege *verkla... eerloos*, en hem *veroordeeld* tot *rasp- of tuchthuisstraf v... den tijd van vijf jaren*, geldboete van *f* 200 en in de k... ten.

— In de gemeente Termunten zijn onder hoogere goedk... ring de plaatselijke belastingen op geslagt en gemaal afgesch... en de gemeente-opcenten op de grond- en personele belast... verhoogd.

Batavia, 24 Oct. Maandag den 10den October is ... Bataviasche tentoonstelling met den meesten luister geope... welke verhoogd werd door de tegenwoordigheid van Z. E... den gouv.-generaal, die wel had op zich willen nemen ... tentoonstelling in persoon te openen, en bij zijne aankom... door de directie werd ontvangen met eene aanspraak v... haren president, welke door Z. Exc. op eene toepasselij... wijze werd beantwoord. Deze tentoonstelling wekte v... belangstelling; van 10 tot 20 Oct, was dezelve door 59... personen, waaronder 3700 Chinezen en inlanders, bezoch... inderdaad een bevredigend resultaat,

— Met uitzondering van de Sindang Klingie en Sinda... Blitie, waar de toestand nog altijd minder gunstig is, hee... echter in de residentie Palembang ongestoorde rust. Rad... Tiang Alam was echter nog onrustig en ging de Ampat Lawa... rond.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Er is sprake van de instelling van een korps pages en van het verleenen van adelijke titels. Een aantal graven en baronnen zouden benoemd worden.

— Een gerucht wil, dat eene der voorwaarden, waarop Oostenrijk zich aan de voorstellen van 5 Dec. heeft aangesloten, zou bestaan in het terugroepen der Fransche troepen uit Italie. — Een ander gerucht wil, dat de heer Brenier naar Rome vertrekt, om met de pauselijke regering de middelen te beramen tot terugkeer van het Fransche leger.

DUITSCHLAND.

Door het Badensche ministerie zijn bij de Beijersche regering voorstellingen gedaan, wegens de bijtende aanmerkingen, die in het officiele Muncher dagblad gemaakt worden over de tegen den aartsbisschop genomen maatregelen.

— Volgens bijzondere mededeelingen uit Berlijn, is er eene dubbele familie-alliantie op het tapijt tusschen de regerende Engelsche en Pruissische huizen, en wel door eene echtverbindtenis van den engelschen troonopvolger met de oudste dochter van den prins van Pruissen, alsmede door die van den oudsten zoon diens prinsen, met de oudste dochter van Koningin Victoria. Naar men weten wil, zou van de zijde van Rusland, deze dubbele alliantie ongaarne gezien en tegengewerkt worden, die echter door de bemoeijingen der Prinses van Pruissen toch tot stand zal komen.

— In Waadland bespeurde men den 4den dezer 's nachts hevige schokken van aardbeving, die zich den volgenden ochtend herhaalden en belangrijke schade aan gebouwen veroorzaakten.

— Het *Mainzer Journal* berigt als officiëel: dat de regering van het groothertogdom Baden zich werkelijk heeft gewend tot den kardinaal Viale Prela, pauselijken nuntius te Weenen, om diens tusschenkomst te vragen in de kerkelijke geschillen tusschen de regering en den aartsbisschop van Freiburg, en dat de nuntius daarop heeft geantwoord, dat, alvorens er van zijne bemiddeling sprake kan zijn, het ministerie de verordening van 7 Nov, j.l. moet intrekken.

— Te Weenen zijn niet minder dan vijftig nieuwe almanakken voor het jaar 1854 verschenen. De oplaag der meeste daarvan is tusschen de drie- en vierduizend exemplaren; van enkele zijn zelfs tusschen acht- en tienduizend exemplaren gedrukt.

TURKIJE.

Ten aanzien van de vernieling van een gedeelte van het Turksche Egyptisch eskader meldt het *Journal des Débats* nog, dat het gevecht in de haven zelve van Sinope heeft plaats gehad, die geheel open en maar zwak verdedigd was door eenige fortificatiën, welke zich in een slechten staat bevonden. De Turksche schepen hadden daar eene schuilplaats gezocht en lagen er voor anker, alzoo bijkans buiten staat zich te verdedigen. De weinige stukken, die op de vestingswerken geplant stonden, hadden te vergeefs getracht dit gevecht of liever deze executie te doen ophouden, maar waren weldra door de Russische driedekkers tot zwijgen gebragt. In een uur was alles afgeloopen, de fortificatien en dertien Turksche schepen waren vernield. Er wordt echter bijgevoegd, dat het Russische admiraalschip zoo gehavend was, dat het ter naauwernood de haven van Sebastopol heeft kunnen bereiken. — Het verlies van de Turksche schepen in de haven van Sinope is van minder belang, dan de vernieling der vestingwerken van deze plaats, omdat de Russen zich nu van dat punt meester kunnen maken, daar troepen ontschepen, zich daar kunnen versterken en de communicatie tusschen Konstantinopel en de armée van Erzerum afsnijden.

— In een particulieren brief uit Konstantinopel, welke in een Londensch blad wordt medegedeeld, komt de volgende karacteristieke zinsnede voor: Het eerste wat de Turken

[Bij]voegsel bij de Provinciale Drentsche en [Asser] Courant, van 17 Dec. 1853.

DE VERTELLER ENZ.

MOED EN TROUW.

[De] gedenkwaardige terugtogt der Franschen uit Moskou [leverde] menig voorbeeld van zeldzame toewijding, opoffering [en t]rouw op, dat met regt verdient algemeen bekend te wor[den]. De Nederlandsche lezer, die alle blijken van moed en [trou]w, onverschillig waar en door wien zij worden gegeven, [weet] te waarderen, vermits moed en trouw niet vreemd zijn [aan] zijne nationaliteit, en zijne geschiedenis menige schitte[rend]e daad van edele zelfopoffering en verheven moed kan [aanw]ijzen, zal gewis zijne bewondering niet onthouden aan [het] volgende bewijs van dapperheid. eer en trouw, door eeni[ge F]ranschen op een tijdstip gegeven, toen de nood der groo[te a]rmee, de ontzettende koude. de honger, de ellende en de [krij]gsgevaren ieder op zelfbehoud bedacht deden zijn. — [Toen] Napoleon op den 23 October 1812 in Borowsk had o[vern]acht, ontwierp hij den volgenden morgen de marsch[rout]e naar Maro-Jaroslawitz, alwaar hij eenige dagen dacht te rusten, en zijn leger, waarin zich reeds menig spoor [van] wanorde had voorgedaan, op nieuw te organiseren en [aan] te spreken. Onverwacht ontving hij de tijding, dat zijne [voor]hoede, onder bevel van Eugène, die plaats benevens de [omli]ggende bosschen en hoogten onbezet had gevonden. De [Keiz]er was de man niet, om het gewigt dezer positie niet te [bese]ffen, en daarom besloot hij dadelijk, haar te bezetten en [tot] elken prijs te behouden, alvorens zij door den Russi[sche]n generaal Kutusow, die op dezelfde hoogte en bijna [geli]jkig met de Fransche armee marcheerde, ingenomen en [daa]rdoor den weg naar Kaluga voor deze afgesneden wierd. [De Ke]izer reed ondanks den regen en het slechte weder den [om]trek rond, waar hij den aanval van den vijand verwacht[te], en onderzocht het terrein, dat spoedig een slagveld moest [wor]den. De maarschalk Davoust reed aan zijne zijde. Plot[selin]g vernamen beiden klein geweervuur en spoedig daarop [de]n donder van het geschut. „Dat is een slag," riep de Kei[zer], „de Russen zijn ons voorgekomen!" Met dezen uitroep [gaf] hij zijn paard de sporen, en reed bliksemsnel den heu[vel] op, om van daar de stelling des vijands te verkennen. [Doch] werd hij echter door de digte bosschen, die hem van [all]e kanten omgaven, verhinderd. „Voorwaarts, Davoust," [ri]ep hij den maarschalk, „voorwaarts, spoor uwe troepen [me]t spoed aan, stort hen iets van uw geest en voortvarend[he]id in! Ik wil Kutusow's linker vleugel niet ten tweede[m]ale passeren." Davoust gaf aan dit bevel met de hem eige[n]e snelheid gevolg, maar bereikte het slagveld eerst, toen [de] Fransche wapenen de overwinning reeds hadden behaald. [Sl]echts aan de andere zijde van het stadje werd nog met [he]vige verbittering gevochten, en maaide het Russisch geschut [ge]heele rijen van de divisie, onder het kommando van den [ge]neraal Frijant, weg, welke eene der hoogten trachtte te [be]stormen. Dit ziende, zond Davoust dadelijk zijnen adju[da]nt, den overste Koblinskij, naar den onderkoning Eugène [om] hulp. Maar onderweg trof dien verdienstelijken en dap[p]eren officier een kogel in de zijde, zoodat hij van het paard [st]ortte, en op het slagveld onder de gewonden en lijken [hu]lpeloos bleef liggen. Op den avond van dien heeten maar [ro]emvollen dag liet de maarschalk op de kampplaats naar [zij]nen adjudant zoeken, en vond hem eindelijk zelf. Hij her[ke]nde hem aan zijne stem, die weeklaagde; „O God, heb[be]n mij dan alle vrienden verlaten, dat ik hier zoo hulpeloos [m]oet sterven?" Davoust sprong dadelijk van zijn paard, [h]ief den met bloed bevlekten overste op, droeg hem een[s]wegs in zijne armen, zocht hem uit de onmagt, [wa]arin hij was gevallen, op te wekken, en zond dadelijk [een] ordonnans naar de stad, om den wondarts te halen. [Spo]edig daarop kwam deze, onderzocht de wonde, maar zijn [ge]zicht zeide de maarschalk duidelijk, dat er weinig hoop be[st]ond op de redding van den ongelukkigen krijgsman. „Dat [wo]rdt het lot van ons allen," sprak Davoust binnen 's monds. [Ont]roerig en met bevende stem, Hij beval den chirurgijn daar[o]p alles wat mogelijk was tot zijne redding aan te wenden, [w]oondde de uitsnijding van den kogel bij, omarmde den lij[d]er, nadat hij zelf een verband had aangelegd, sprak hem [t]roostende en bemoedigende woorden toe, en reed daarop [t]ot den Keizer terug. Deze hield krijgsraad, bepaalde de [m]arschroute naar Smolensko, en gaf zijnen officieren daarop [h]et teeken tot afscheid. Juist toen de eerste divisiën van [h]et eerste korps bereid waren op marsch te gaan, kreeg Da[v]oust, die dagelijks naar den toestand van Koblinskij liet [v]ernemen, het berigt, dat de wonde zich eenigermate had [v]erbeterd, en dat er zelfs hoop op herstel was, zoo de lij[d]er eene zorgvuldige verpleging ontving. De maarschalk [w]as over die tijding verheugd, maar ook zeer verlegen, [o]p welke wijze den adjudant naar Smolensko te doen [b]rengen, vermits al de wagens bij de achterhoede des [l]egers en meer dan vol waren met zwaargewonden. Plot[s]eling kwam hij op een gelukkig denkbeeld en voor het [f]ront van het 48ste regiment tredende, wendde hij zich tot [e]ene compagnie grenadiers van het tweede bataillon met de [w]oorden: „grenadiers! mijn adjudant, de overste Koblins[k]ij is zwaar gewond geworden in het hier geleverd ge[v]echt, toen gij allen een voorbeeld gaaft van moed en ge[h]oorzaamheid. Hij is een Pool. Wilt gij hem in de han[d]en zijner vijanden, de Russen, achter laten?" „Neen, [n]een, leven de Polen! riepen de grenadiers, en zij die [d]en maarschalk niet hadden verstaan, riepen: „Leve de Kei[z]er!" — „Zoo hoort dan", vervolgde Davoust, „Zijn er in [d]eze compagnie hier, aan welke ik de voorkeur geef, vier [m]annen, die geneigd zijn een gevaarvollen last uit te voeren, [d]ien ik hun zal opdragen? „Op deze vraag trad een reus[a]chtig en door het weder gebruind grenadier uit het gelid, [s]telde zich in positie, bragt de hand aan zijn muts en riep: „Hier!" Een dozijn anderen volgden zijn voorbeeld, en al[v]orens twee minuten waren verloopen, had de gansche com[p]agnie zich aangeboden. „Goed," zeide de maarschalk tot den hem bekenden grenadier, die het eerst was voorgetreden, „aan u en uwe kameraden vertrouw ik mijn adjudant. Gij allen zijt mij voor hem verantwoordelijk. Soldaten, behoedt hem als uw vaandel, bewaart hem als uwe eer. — „Ja, dat zullen wij, leve de Keizer!" riep de gansche compagnie. Welhaast werd eene draagbaar gebragt, op welke de gewon[de] gelegd en in het midden der compagnie geplaatst werd, die zich spoedig in beweging stelde. De terugtogt der groo[t]e armee, in den beginne ordelijk en voorzigtig, bood echter kort daarna een vreesselijk tafereel aan van wanorde, zelf[z]ucht en ellende. De compagnie vervolgde haren togt slechts langzaam, door de zorg van den aan hare eer toevertrouw[de]n overste opgehouden, tengevolge waarvan zij spoedig al[l]een overbleef op de ontzettend groote, vreesselijke sneeuw[v]lakte, dat kerkhof zonder einde, zonder gedenkteekenen en zonder voorbeeld; die vlakte, welke door God uitverkoren werd, om de droevige begraafplaats te worden van de puin[h]oopen eener armee, zooals de menschheid er nog geene had gezien en welligt nimmer zal aanschouwen. Niet zelden moest er rondom Koblinskij's draagbaar een carré gesloten, en Platow's kozakken door een tweegelederen vuur verdre[v]en worden. De rijen der grenadiers werden echter van dag tot dag dunner en kleiner, deels door volslagen gebrek aan voedsel, deels door de koude en deels door het vijandelijke lood, zoodat de gansche compagnie, toen zij den 29 October voor Wiazma kwam, slechts 30 man sterk was. Hoewel aan zich zelve overgelaten, behielden deze krijgslieden te midden van de algemeene ontevredenheid en ordeloosheid, die zedelijke kracht en grootheid des geestes, welke alleen tot verhevene handelingen in staat is. Zij vochten van toen af om hunne eer, niet om hun leven. Immers, de gedachte was bij allen levendig, dat de dapperste en beroemdste maarschalk van hunnen Keizer tot hen gezegd had: „Aan uw eer vertrouw ik mijn adjudant toe, van u zal ik hem terug eisschen." Na eene langdurige ontbering, die reeds tot drie weken was geklommen, bad eindelijk de gewonde zelf, om hem aan zijn lot over te laten, en om zich zijnentwege toch niet aan een zeker gevaar bloot te stellen. Hij herinnerde de grenadiers aan hunne ouders, broeders, geliefden en familie, hij bezwoer hen, om toch hun leven voor deze te sparen; niets hielp, zij hoorden niet naar hem; en lachten hem uit. Toen rigtte hij zich verwoed tot den reusachtigen grenadier met de woorden: „Schiet mij een kogel door het hoofd. ik wil, ik beveel het. Ha, gij weigert? Gij zijt ongehoorzaam aan de bevelen van uwen overste, gij zijt een lafaard. als gij het niet doet!" — „Noem mij, zooals het u belieft, overste," antwoordde de grenadier vastberaden, het raakt mij niet, en ik word er niet boos om. Gij weet, dat wij u levendig of dood naar Smolensko moeten brengen — zoo luidt het bevel van den maarschalk, en hem gehoorzamen wij Bij herhaling drong de doodzieke overste bij de grenadiers aan, om een einde aan zijn lijden, dat duizendmaal erger dan de dood zelf was, te maken. Hij verzocht, hij bad, hij smeekte, hij schold in koortsachtige woede, maar alles te vergeefs. Niemand wankelde, niemand week van zijne plaats, noch werd aan zijne pligt ontrouw.

Die standvastigheid, die trouw, dat diep gevoel van eer verdient te meer onze onverdeelde bewondering, omdat de ellende, waarmede zij hadden te strijden, onbeschrijfelijk groot was. Iedere dag zag er een of meer dier heldenmoedige soldaten vallen, door gebrek verzwakt, door de verstijvende koude bevangen, of door een vijandelijken kogel getroffen. Aan hulp of redding viel niet te denken. Het vallen was — sterven. Eindelijk bereikten zij de rivier Wotz, die met scherpe, hoekige en brooze ijsschollen bedekt was, waardoor de meeste der nog overgeblevene manschappen bij den overtogt hun graf in den vloed vonden. Het ijs, te zwak om hen te dragen, brak onder hen, zoodat zij naar de diepte zonken. Slechts enkelen bereikten met den gewonden adjudant den anderen oever. Eenige dagen daarna vond de reusachtige grenadier, toen hij des ochtends revue hield, nog slechts vier zijner manschappen in het leven. De overigen waren des nachts dood gevroren — een beeld in het klein van hetgeen de groote armee zelve te lijden had. Tegen het vallen van den avond ontdekten de vijf grenadiers aan den donkeren gezigteinder eene rij huizen. Het was Smolensko, het einde van den togt, het land van belofte. Maar nog zonken drie op de met lijken en stervenden bezaaiden weg, in het gezigt der stad dood neder. De vierde trof kort daarop hetzelfde lot, zoodat de herculische grenadier alleen overbleef bij het reeds eenige dagen schijnbaar zielloos ligchaam van den dapperen Poolschen overste. Daar hij de kracht niet meer had, om het lijk te dragen, zoo trok hij de draagbaar als eene slede voort, tot dat hij eenige soldaten van onderscheidene regimenten ontmoette, die hij bad, hem de behulpzame hand te bieden. Zoo kwam hij dan in Smolensko, na twee en twintig dagen lang met koude, ellende, honger en eenen hardnekkigen vijand geworsteld te hebben. Toen hij den anderen morgen in het huis kwam, waarin Davoust zijn kwartier had, en voor hetwelk hij den adjudant op een strooleger had neêrgelegd, trof hij een ordonnans-officier aan, wien hij verzocht, hem bij den maarschalk aan te melden. De officier vroeg hem, wat hij den veldheer te zeggen had. „Ik wil," antwoordde de grenadier, „ik wil den maarschalk rekenschap geven van een' last, dien hij mij te Maro-Jaroslawitz opgedragen heeft, en hem het mij toevertrouwde teruggeven." — „De maarschalk is in den krijgsraad," antwoordde de officier, „blijf tot na den afloop hier. Inmiddels kunt gij u verwarmen en uitrusten." — „Dat zal ik met uw verlof doen; maar heb dan straks de goedheid, den maarschalk mede te deelen," voer de grenadier weemoedig voort, „dat de tweede compagnie van het acht en veertigste linie-regiment van het eerste corps, divisie Frijant, aan welke de maarschalk de verpleging van zijnen adjudant, den overste Koblinskij, heeft toevertrouwd, zijn bevel stipt heeft volbragt, en gereed is, om door den heer maarschalk gemonsterd te worden." Onder deze woorden trad Davoust, die den naam van Koblinskij had hooren noemen, en daardoor opmerkzaam was geworden binnen. Maar vermits hij in de vermagerde gestalte van den krijgsman den vroeger zoo fieren grenadier niet meer herkende, zoo vroeg hij hem haastig: Waar is mijn adjudant? — „Hij is hier," antwoordde de grenadier, „buiten aan de deur." — „En uwe compagnie?" vroeg Davoust verder. Op deze vraag trok de grenadier de voeten zamen, rigtte zich in zijne gansche lengte op, zag den maarschalk weemoedig aan en zeide met bevende stem: „Alle hier, mijn maarschalk!" „Ik vraag u waar de grenadiers compagnie van het acht en veertigste regiment van linie is," herhaalde Davoust ongeduldig. — „Hier, gelijk ik reeds gezegd heb," antwoordde de grenadier en bragt de hand op militaire wijze aan het voorhoofd. „Waar zijn dan uwe kameraden? Dat alleen wil ik weten!" riep Davoust nog ongeduldiger. „O, dat is iets anders, mijn maarschalk. Gij wilt alzoo weten, wat er van mijne kameraden is geworden, niet waar?" vroeg de soldaat. „Ja, nogmaals ja, voor den duivel, dat wil ik! riep Davoust stampvoetend. „Dat is spoedig gezegd," herhaalde de grenadier, „de rest bleef bij den overtogt over de Wotz, het meerendeel onder de sneeuw. Zij zijn allen, allen daar gebleven." Hoe allen, allen!" vroeg Davoust met ontsteltenis. „Ja, allen tot op éénen, en die één ben ik," gaf de grenadier stamelende ten antwoord, terwijl eene heete traan uit zijne doffe ingezonken oogen over zijne bruine ingevallen wangen rolde. De maarschalk beefde van ontzetting. Krampachtig sidderende greep hij den arm van den soldaat, en vroeg, als kon hij die tijding niet gelooven, nogmaals: „Allen, allen! zegt gij?" — „Allen, tot op één; ik ben de laatste," luidde het antwoord, „de laatste vier bleven gisteren daarbuiten. Zij stierven in het gezigt der stad." Spra[k]keloos trad Davoust naar de deur, waar Koblinskij lag. Bij de baar van den bewusteloozen overste rigtte de grenadier zich trotsch op, en zeide: „gij hebt mijn heer de maarschalk, gezegd, dat wij u op onze eer den overste dood of levend moesten bezorgen — hier is de overste, nog in het leven. Ik geef hem u terug, mijn maarschalk!" — „En ik," gaf Davoust ten antwoord, terwijl hij het kommandeurs-kruis van het legioen van eer van zijne borst nam, en het den braven soldaat op de lompen zijner montering vasthechtte, „ik geef u hiermede het loon uwer dapperheid en eer over, en betuig u door mijnen mond den dank van het gansche leger. Gij zijt een voorbeeld van moed en trouw." Met tranen in de oogen ontving die dappere het kruis, dat hem dierbaarder dan zijn leven was.

En om allen twijfel omtrent de geloofwaardigheid van dit verhaal weg te nemen, vermelden wij nog, dat de naam van den grenadier *Joseph Frigand*, dat zijn geboorteplaats Arras in het departement Pas de Calais, en dat hij de zoon was van een' armen handwerksman. Zijn vaderland heeft hij niet weder gezien. Niet ver van Leipzig, alwaar het Fransche leger door overmagt, verraad en gebrek aan krijgsbehoeften eene tweede nederlaag leed, rust de laatste grenadier der tweede compagnie van het acht en veertigste regiment der groote armee, in Duitsche aarde, te midden van vriend en vijand. De overste herstelde langzamerhand, nam nog deel aan de latere veldslagen, en sneuvelde in den slag van Chalons sur Marne.

(*Naar het Fransch*). *M.*

ALLERLEI.

In het zonderlinge proces van den heer Tickiewicz, een vreemdeling, die eene beschuldiging had ingesteld tegen den heer Nestor Roqueplan, ter zake van de verminking der bekende opera van Weber *der Freyschütz*, is den 7 Dec. j.l. uitspraak gedaan. De heer Tickiewicz heeft zijn proces niet gewonnen, maar ook den heer Roqueplan is zijn eisch ontzegd, ter zake van laster en in de overwegingen van het vonnis wordt leedwezen betuigd over de verminking van de opera, welke overigens zeer gebruikelijk is.

—

De bekende Ben Ayet heeft van Marseille zijne drie vrouwen, welke uit Tunis ontvlugt zijn, naar Parijs medegenomen. Deze drie Afrikaansche dames hebben Fransche kleeding aangenomen en reizen zonder sluijer. Men zegt, dat de Bey van Tunis woedend is, daar hij, deze drie vrouwen als onderpand gehouden hebbende voor de schatten, welke hij beweert dat zijn ex-minister Ben Ayet hem ontstolen heeft, thans ook het uitzigt, om zijn geld terug te krijgen, door de ontvlugting der drie schoonen verloren heeft. Deze laatste schok heeft zeer zijne gezondheid benadeeld, welke reeds wankelende was sedert een paar aanvallen van beroerte.

—

Onlangs stierf in Engeland een konstapelsmaat, met name Smith, onder zeer vreemdsoortige omstandigheden. Hij was den 6 Mei, aan boord van het oorlogschip *Hastings*, uit Oostindië in Engeland teruggekeerd en nam eenigen tijd daarna dienst op het te Portsmouth liggend schip *Excellent*. Later werd hij ziek en klaagde sterk over zwelling in de maag en ledematen. De heelmeester schreef zulks aan waterzucht toe en liet hem naar het hospitaal vervoeren, waar hij, na toenemenden en hevig lijden, overleed. Twee uren voor zijnen dood kwam eene levende slang, van negen Engelsche duimen lengte, tot groote verbazing der aanwezigen, uit zijnen mond te voorschijn. Denkelijk heeft de ongelukkige jongeling het dier, toen dit nog klein was, bij het drinken van water ingezwolgen, tijdens hij met zijn schip te Tricomale lag, waar zoovele slangen gevonden worden, dat een nabijgelegen eiland onder den naam van slangeneiland bekend is. Aan boord van de *Hastings* werden, gedurende het verblijf te dier plaatse, meermalen slangen door de matrozen gevonden.

—

In de Ver. Staten heeft een zekere heer Talbot eene door stoom bewogen machine uitgevonden voor het doorgraven van tunnels. Deze machine maakt in twee uren tijds in de hardste rotsen eene drie voet diepe opening van zeventien voet middellijn.

—

In Whitechapel-rand woont een fruitverkooper, die in zijn 107de jaar is, nog donker haar en eene lengte van bijna 6 vt. heeft; hij heeft het voorkomen van een man van 60 jaren en gaat nog met ijver zijne zaken na.

—

Particuliere berigten hadden gezegd, dat de voorraad guano, op de Chincha-eilanden aanwezig, 25 millioen ton zoude bedragen, doch een bij de admiraliteit ontvangen rapport van den commanderenden admiraal in de Stille Zuidzee zegt, dat de hoeveelheid guano, geschikt voor de Engelsche markt, niet meer dan 8,600,000 ton bedraagt.

—

Dezer dagen is te Bristol een kind van zes maanden overleden, ten gevolge van den beet van een rat, die het wicht onder het regteroog eene doodelijke wonde had toegebragt, terwijl het in de wieg lag te slapen.

—

Een eenvoudig werkman aan den spoorweg van Bordeaux, met name Fraigneau, heeft volgens de *Guienne* een middel uitgevonden, dat eene botsing tusschen twee treinen onmogelijk maakt. Door middel van de electriciteit worden bij de nadering van krommingen en van tunnels seinen gegeven op een afstand van 700 ellen. Proeven zijn den 4 Dec. op den spoorweg van Bordeaux naar Bayonne genomen, in tegenwoordigheid van eene commissie, daartoe door den prefect van de Gironde benoemd. Deze proefnemingen zijn met den besten uitslag bekroond.

Te Rambouillet is het huis van zekeren kabinetwerker Niat totaal afgebrand; de eigenaar, een grijsaard van 73 jaren, en zijne echtgenoot, die 65 jaren telde, zijn in de vlammen omgekomen.

—

Op de geheele kust van het Kanaal wordt eene verbazende hoeveelheid haringen gevangen. Het schijnt, dat eene groote menigte van die visschen uit de Noordzee is afgezakt. De Fransche visschers maken van deze gelukkige omstandigheid gebruik.

—

De *Courrier de la Drôme* bevat het volgende schrijven uit de Ardèche nopens een dierengevecht op Engelsche wijze, waarvan het kasteel van den heer R. het tooneel is geweest, en dat als niet onaardig vermelding verdient:

De broeder van den heer R. had dezen voor eenige jaren een jongen witten ijsbeer uit Rusland medegebragt, die door eene zorgvuldige oppassing, het toedienen van raauw vleesch en talrijke indompelingen, tegenwoordig een krachtvol dier geworden is. Voor eenige dagen nu wilde men, bij gelegenheid dat de eigenaar een feest zou vieren, de krachten en den moed van dit kind der IJszee beproeven en hem ten dien einde laten vechten met eenige honden, die tot bewaking van het kasteel dienden.

Door eene toevallige omstandigheid, die de ouden ongetwijfeld als een voorteeken zouden hebben aangemerkt, was de naam van den hond, die met den beer het eerst in aanraking kwam, *Turk*. Het was een moedig dier, dat zich vroeger door talrijke daden had onderscheiden, doch thans oud en bijna zonder tanden is. Reeds bij den eersten aanval, werd hij, in weerwil van zijn moed en tegenstand, door een trap van den beer op eene ruwe wijze op den grond geworpen; en hij zou alstoen zeer zeker door de verwoede omklemming van zijn vijand den dood hebben gevonden, ware niet eene onverwachte hulp voor hem opgekomen. Twee andere honden, een van Engelsch en de ander van Fransch ras, wierpen zich met al de kracht, die de jeugd en de gewoonte van te vechten vermogen te geven, op den overwinnaar, en noodzaakten hem al spoedig, om niet alleen zijne prooi los te laten, maar zelfs om met hen te vechten, waarvan het gevolg was, dat de ijsbeer, bijna verscheurd door hunne tanden en met bloed overdekt, zich genoodzaakt vond om zich overwonnen te verklaren, en op eene erbarmelijke wijze den terugtogt aan te nemen.

Het is onnoodig hierbij te voegen, dat iedereen verheugd was, den ouden *Turk* aan zulk een dreigend gevaar ontsnapt te zien, en dat onophoudelijk met den meesten lof gewaagd werd van de *Engelsch-Fransche* tusschenkomst, die voor den eersten zulke gelukkige gevolgen gehad heeft.

—

Wij ontvangen, zegt de *N. R. Ct.*, van eene goed onderrigte zijde heden een berigt, dat, als het zich bevestigt (waaraan men trouwens geene reden heeft te twijfelen) aan allen, die het lezen, zeer aangenaam zal zijn.

In ons nommer van 27sten November hebben wij een uitvoerig verslag medegedeeld van de schipbreuk der *J. C. J. van Speijk*, kapt. Noltee, in de Witte Zee. Onze lezers zullen zich herinneren, dat, toen de ekwipage het schip verlaten en in de eenig overgebleven boot plaats genomen had, er nog twee matrozen op het zinkende wrak waren overgebleven, en dat, toen de kapitein en stuurman pogingen wilden aanwenden, om ook deze menschen te redden, de bootsman uitriep: „beter twee verdronken dan alle zestien," en daarop dadelijk de vanglijn doorsneed en alzoo alle communicatie tusschen het schip en de boot onmogelijk maakte. Het zijn deze twee matrozen, die thans onze aandacht bezig houden. Niemand zal in twijfel trekken, dat zij in een wanhopigen toestand verkeerden en hun dood bijna zeker was. Dit hartverstijvende vooruitzigt deed hen echter geenszins het verstand verliezen, maar scherpte het integendeel ten zeerste op. Met inspanning van alle krachten, maakten zij met behulp van het voorhanden touw, van ledige watervaten en planken een vlot, wierpen zich daarmede in zee en lieten zich op goed geluk drijven. Hoelang zij in dien toestand gebleven zijn, wordt niet gemeld, maar zooveel is zeker, dat in een brief uit Archangel, van den 23 November, heden ontvangen, geschreven wordt, dat zij bij het stadje Mezen waren aangeland. Waar zij zich op het oogenblik van de afzending van het berigt bevonden, is niet opgegeven, maar wel dat van een hunner de voeten bevroren waren.

—

Volgens het *Journal des Debats*, zal in Engeland eene proef worden genomen tot het bespoedigen der dagelijks belangrijker wordende gemeenschap tusschen Engeland en Australie. De ingenieur Brunel, de zoon van den heer Brunel, die den bekenden tunnel onder de Theems heeft ontworpen en uitgevoerd, staat aan het hoofd eener onderneming, welke een stoompacket laat bouwen van reusachtigere afmetingen, dan alles, wat tot dusver van dien aard is beproefd. Deze maatschappij, welke den naam draagt van „de stoomvaart naar het Oosten," stelt zich voor, om schepen in de vaart te brengen, lang ruim 207 meters, breed ruim 25 meters en ter hoogte van het hol van bijna 18 meters. Die vaartuigen zullen voorzien worden van stoomwerktuigen, gezamenlijk 2600 paardenkrachten tellende, en te gelijkertijd zijn ingerigt, om te worden voortgestuwd door gewone drijfraderen ter zijde, en door de zoogenaamde schroef.

Men kan zich eenig denkbeeld vormen van de grootte der nieuwe stoompacketten, als men nagaat, dat een gewone driedekker eene lengte heeft op de kiel van ruim 57 meters en op het dek van ruim 63 meters, bij eene breedte van ruim 16 meters en eene hoogte van het hol, mede ruim 16 meters. De nieuwe stoompacketten zullen alzoo meer dan driemaal langer zijn. Wat de breedte aangaat zal men zich moeten regelen naar de openingen der bestaande dokken. Elke packet wordt berekend op 28,000 ton, zijnde zesmaal de inhoud van een linieschip van de grootste soort.

De ondernemers stellen zich voor, om op den togt naar Australie slechts één of twee havens aan te doen en alleen reizigers af te zetten of in te nemen, nademaal het inladen van brandstoffen te veel tijd wegneemt. Zelfs zal, bij het vertrek van Engeland, genoeg brandstof worden ingeladen voor de heen- en terugreis. Niet minder dan 500 verblijven voor reizigers van de 1ste kl. zullen op elke packetboot worden gevonden, voor de 2de en 3de kl. plaatsen naar evenredigheid. Zoo noodig zullen verscheidene regimenten daarmede tegelijker tijd kunnen worden overgevoerd. De prijzen zijn bepaald tusschen Engeland en Australie op: 1ste kl. 65 pd. st.; 2de kl. 35 pd. st.; 3de kl. 25 pd. st. Goederen worden berekend op $4\frac{1}{2}$ pd. st. per ton. Men stelt zich voor, den overtogt te doen in 33 à 36 dagen.

De grootste zwarigheid moet gezocht worden in de wijze van zamenstelling van zulke groote vaartuigen die geschikt zijn om te bouwen. Het aanwenden van hout is eene onmogelijkheid, nademaal dusdanige schepen, bij stormweder, stellig zouden breken. De heer Brunel is, na naauwkeurige nasporingen en berekeningen, op het denkbeeld gekomen, om daartoe ijzer te gebruiken, zoo als dit thans wordt gebezigd in Engeland voor den aanleg van bruggen en spoorwegtunnels over zeer breede wateren. De wanden der stoompacketten zullen tot op twee meters boven de waterlijn bestaan, niet uit ijzeren platen, maar uit ijzeren buizen of cellen. Deze inrigting zal, volgens het oordeel van deskundigen, veel bijdragen tot de hechtheid van het vaartuig, en de mogelijkheid van het lek worden zeer verminderen. Daarenboven zal het inwendige der vaartuigen door ondoordringbare afschutsels gescheiden worden in een aantal afdeelingen, derwijze, dat een gedeelte van de stoompacket vol water kan loopen, zonder dat het schip zinkt.

De ondervinding alleen moet het bewijs leveren der doelmatigheid van deze vaartuigen; maar uit de wetenschappelijke berekeningen kan blijken, of er grond bestaat om eene gewenschte uitkomst te verwachten. Die van den heer Brunel, die dat werk verstaat, hebben hem in dat opzigt gerust gesteld. Weldra zal men weten, waaraan men zich in dezen te houden hebbe. De packetten worden reeds gebouwd, en de vervaardiging der stoom-werktuigen is opgedragen aan het huis James Watt, 't welk in het begin dezer eeuw is gesticht door den beroemden werktuigkundige van dien naam, aan welken de beschaafde maatschappij het verbeterde stoomwerktuig te danken heeft. Het hol van het groote stoomvaartuig wordt te Londen ineengezet op de werf van een der bekwaamste bouwmeesters. Binnen 18 maanden moet het kolossale schip gereed zijn, en zal het de zee bevaren, ten einde, indien het aan het doel beantwoordt, een nieuw blijk op te leveren, eensdeels van de magt der menschelijke nijverheid over de elementen, waardoor de verschillende landen van den aardbodem nader tot elkander worden gebragt; anderdeels van het overwegend nut van het ijzer en den invloed, welke daardoor wordt uitgeoefend op de maatschappelijke beschaving, zoodra deze met betrekkelijk geringe kosten in de gelegenheid wordt gesteld, om de ingewikkeldste vraagstukken op te lossen.

ANECDOTEN.

Iemand, gevraagd zijnde hoelang hij gehuwd was, antwoordde: „Nog vijf weken en eenige dagen — dan vier ik den zevenjarigen oorlog."

—

Een schoolopziener bezocht eens eene school in zijn district, om er examen te houden. Een knaap bemerkende, die er niet zeer schander uitzag, vroeg hij hem, of hij wel wist, wat regt of onregt was. „Neen," gaf de knaap kortaf ten antwoord. „Dan zal ik zijn begrip op socratische manier opwekken," zeide de schoolopziener, die voor een bekwaam pedagoog wilde gehouden worden, tot den meester. „Zie, Jan," sprak hij tot den dommen knaap, „Hendrik, daar naast u, krijgt een' appel van zijne moeder, gij neemt hem die moedwillig af — wat doet gij dan?" — „dan eet ik hem op," antwoordde de gevraagde vrij naïf.

—

„Hoe luidt het zesde gebod?" vroeg een onderwijzer zijnen leerling. „Uwé zult niet echtbreken," kreeg hij ten antwoord. „Hoe, wat," riep de meester verbaasd, „Uwé? neen, *gij* zult niet echtbreken." Vergeef mij," zeide daarop de leerling, „ik wist niet, dat ik mijn' meester *gij* mogt noemen."

—

Een kapelmeester liet zijne compositien in eene kerk uitvoeren. Hij stond in 't midden der kerk, om van daar de uitwerking zijner muziek te kunnen waarnemen. Vele toehoorders waren heimelijk binnen geslopen en hadden zich onder het koor geplaatst, waarop de muzikanten stonden. De kapelmeester bemerkende dat de koristen niet tijdig genoeg aanhieven, riep luide: „Het koor valt in!" De toehoorders sprongen daarop hevig verschrikt in het midden der kerk, om, zoo als zij zeiden, niet verpletterd te worden.

—

„Mijn Hemel," zeide iemand tot den Graaf *van S...*, die bekend stond, vele schulden gemaakt te hebben, „ik begrijp niet, hoe iemand bij zoovele schulden slechts éénen nacht gerust kan slapen." — „Gij zoudt gelijk hebben," antwoordde de graaf, „bij iemand, die aan betalen denkt; maar in mij komt die gedachte op."

—

Jezuiten geen zangvogels.

Een Fransch officier bevond zich met twee Je
in het paleis van den ridder Lomellino te Napels
der boeren van den ridder, een eenvoudig land
bragt, als naar gewoonte, juist toen zijnen he
eerste duiven. De Franschman was zooeven va
wandeling door de stad teruggekomen, en verha
dat hij de kerken der Franciscaners, Dominikane
die van eenige andere orden bezocht en overa
in het schoone gezang verlustigd, maar alleen
kerk der Jezuiten alles stom en stil gevonden ha
vroeg derhalve: „Vanwaar komt het, dat alle a
monniken zingen en alleen de Jezuiten niet?"
der Jezuiten antwoordde: „Wij zijn geene mon
en St. Ignatius heeft gewild, dat wij alleen a
geleerdheid en niet aan het gezang ons zouden wi
De boer, die de duiven gebragt had, vroeg hiero
het hem vergund ware, ook zijne meening te ze
De ridder kende den vrolijken prater, en wist, d
soms aardige invallen kon hebben. De verzocht
heid werd dus gereedelijk toegestaan. „Nu,"
de landman, „ik ben maar een arme boer, en g
gelijk ook slechts een dom uilskuiken; maar zo
weet ik echter bij eigene ervaring, dat alle v
zingen, behalve — de roofvogels." De ridder
officier barstten uit in een luidkeels lagchen; o
beide Jezuiten hielden het voor de beste partij
weinig mede te lagchen, maar het scheen hu
wat moeijelijk te vallen en niet regt van harte te

CHARADES.

XXXVIII. Welke historische naam vereenigt, z
uit twee woorden te bestaan, alle klinkletters
voudig in zich?

—

XXXIX. Niemand kan mij ontberen. Ik behe
den koning zoowel als den bedelaar; doch mijne
schappij is weldadig. Wie ben ik?

—

XL. Mijn geheel beteekent een lastig insect, d
lukkig niet in ons Vaderland gevonden wordt, e
staat uit 9 letters in 3 deelen; 9, 5, 6, 3 een
bouw; — 8, 1, 3, 5, 6 vindt men niet in de stede
4, 2, 7, 1 verbindingsmiddel; — 3, 8, 6, 5,
mannennaam; — 9, 7, 5, 6, 3 een schepsel, d
ganzeveêren leeft; — 8, 2, 3 een soort van sch
6, 5, 8, 2, 7 eene buitenlandsche munt.

—

Oplossingen van Charades.

No. XI. *Bij de d.* Goedgeraden door S. K.
J. K., H., K. G. Tinholt, I. Izaäcs en M. C.
te Assen, H. W. Kloots te Coevorden, C. F. Ha
en IJ. J. Klooster te Donkerbroek, M. A. van G
gen. te 's Hage, R. te W. en J. Oosterlo en J. Bo
te Wijster.

No. XII. *De letter e.* Goedgeraden door H. J.
te Beilen, M. Ruring te Diever, B. te E., D. A. Sis
te Gasselternijeveen, J. Nijhuis te Nieuweroord, J.
jer Drees te Veenhuizen en overigens door dez
als No. XI.

No. XIII. *'s Hertogenbosch.* Goedgeraden doo
zelfden als No. XII, doch niet door I. Izaäcs, M.
en J. Nijhuis; bovendien nog goed opgelost d
te Velde te Annerveensche Kanaal, H. Hiddingh
Nerveen en J. Gelder te Meppel.

No. XIV. *Pendule.* Goedgeraden door S. K.
J. K., H. K. en G. Tinholt te Assen, H. J. v.
Beilen, H. W. Kloots te Coevorden, IJ. J. Klooste
C. F. Hartman te Donkerbroek, G. T. Coelingh te
pel, A. G. v. R. d. Clant te Veenhuizen.

No. XV. *Kamschadalen.* Goedgeraden door
den als no. XIV. en bovendien door B. te E.,
Sissingh te Gasselternijeveen, J. Nijhuis te Nie
oord, J. Meijer Drees te Veenhuizen, R. te W.
Oosterlo en J. Boukes te Wijster; doch niet door
v. R. d. Clant te Veenhuizen.

No. XVI. *Geranium.* Goedgeraden door dez
als No. XV, en bovendien door H. Hiddingh te
veen en M. A. v. Groningen te 's Hage.

No. XVII. *Het woordje wat.* Goedgeraden d
J. v. C. te Beilen, H. W. Kloots te Coevorden,
E. en J. Meijer Drees te Veenhuizen. Bijna all
geraden.

No. XVIII. *CLIO.* Goedgeraden door I. Iza
Assen, H. J. v. C. te Beilen, H. W. Kloots te C
den en J. Oosterlo en J. Baukes te Wijster.

No. XIX. *Magneet.* Goedgeraden door dezelf
No. XVIII, en bovendien door S. K. Uri, J. K.,
en G. Tinbolt te Assen, IJ. J. Klooster en C. F
man te Donkerbroek, B. te E., D. A. Sissingh
selternijeveen, M. A. v. Groningen te 's Hage,
Coelingh te Meppel en J. Meijer Drees te Veen

NB. Nos. 4, 5, 6, 8 en 10 zijn ook nog
door H. W. Kloots te Coevorden.

*In de volgende week zullen de oplossingen
charades van No. XX tot XXXIV worden medege*

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ
VAN M. T. Sz. GRATAMA, te Assen.

met de Russische krijgsgevangenen aanvingen, toen zij hier aankwamen, was dat zij hen naar het bad zonden en ferm lieten afwasschen.

— Uit Konstantinopel zijn berigten ontvangen loopende tot 5 dezer. Het gebeurde in de haven van Sinope was bekend geworden en had de oorlogzuchtige stemming der bevolking ongeloofelijk verhoogd. De Fransche admiraal was met twee schepen der geallieerde vloot naar Sinope vertrokken; twee andere waren naar Varna onder zeil gegaan. Men achtte het waarschijnlijk dat de vereenigde vloot zich naar de Zwarte Zee zou begeven, om nieuwe ontmoetingen tusschen de Turksche en Russische oorlogschepen te voorkomen.

De Engelsche gezant te Teheran heeft de diplomatieke betrekkingen met den schach van Perzie afgebroken, die zich tegen Turkije verklaard heeft. Eene Perzische armée heeft zich naar de Turksche grenzen op marsch begeven.

— Den 15 dezer is te Weenen de tijding van een beslissend gevecht tusschen de Russen en de Turken bij Achalsich aan den Kaukasus ontvangen. De Turken hebben eene volslagene nederlaag geleden. Hun verlies aan dooden alleen wordt gezegd nagenoeg vierduizend man te bedragen. Aldaar is ook het berigt ontvangen, dat de oorlogsverklaring van Perzie aan Turkije thans stellig is.

— Te Weenen wil men in goed onderrigte kringen stellig weten, dat Rusland de vredesvoorstellen der vier groote mogendheden bereidwillig zal aannemen; hetzelfde verzekert men ook van de zijde van Turkije.

ZWEDEN.

In Zweden is men niet zonder vrees voor de krijgstoerustingen van Rusland in de Oostzee, die, ofschoon zoo veel mogelijk geheim gehouden, echter zeer belangrijk zijn. De garnizoenen van Reval en Riga zijn meer dan verdubbeld. In Finland staan thans 28,000 man, van welke reeds 3000 naar Aland overgescheept zijn; 10,000 voor de zeedienst bestemde rekruten en matrozen zijn naar Helsingfors gezonden, ter verdere bemanning van de aldaar volkomen opgetakelde 9 linieschepen. Men verwacht, dat de Zweedsche regering nog in den loop van dezen winter, de noodige maatregelen tegen elke eventualiteit zal nemen.

SPANJE.

Per telegraaf is 10 dezer te Parijs het berigt ontvangen dat de senaat, in weerwil van den heftigen tegenstand van het ministerie, den 7 Dec. met 105 tegen 69 stemmen de conclusiën van de meerderheid der commissie ter zake van de ontwerpen op de spoorwegen heeft goedgekeurd, en dat ten gevolge van dien uitslag te Madrid de sluiting der Cortes als zeer waarschijnlijk wordt beschouwd. (Een later ontvangen telegrafisch berigt deelt mede dat de zittingen der Cortes inderdaad onbepaald gesloten zijn.)

ITALIË.

De verkiezingen van 178 leden in de Sardinische kamer van afgevaardigden, hebben tot het volgende resultaat geleid; 123 ministeriëlen, 40 behoorende tot de linkerzijde en 29 behoorende tot de uiterste regterzijde. De uitslag van 26 districten is nog onbekend. De regering is dus zeker van in de kamer de meerderheid te zullen erlangen.

DENEMARKEN.

De ontbinding van de Deensche kamers, welke men te Kopenhagen te gemoet zag, is tot dusver niet uitgesproken; integendeel heeft de eerste minister verklaard, dat de regering, indien zij zich al niet met de inzigten der volksvertegenwoordiging kon vereenigen, echter niets tegen haren wil zou ondernemen; dat men zich met elkander had te verstaan en dat anders alles in statu quo blijft. Deze verklaring heeft een goeden indruk gemaakt, doch zal ongenoegzaam zijn om de partijen te herenigen.

— Te Christiania, de hoofdstad van Noorwegen, wordt eene Katholieke kerk gebouwd; het eerste niet tot de staatskerk behoorende Godshuis in die stad na de invoering der Hervorming in 1517.

CALIFORNIË.

Tot den bouw eener Protestantsche kerk te San Francisco is, door eenige Chinezen, f 5000 bijgedragen.

DRENTHE.

Assen, 17 Dec. Wij vernemen, dat door H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie is bepaald, dat de jagt in dit gewest den 31 Dec. e.k. zal gesloten worden.

— Naar wij geinformeerd zijn, zullen van het detachement dragonders, hetwelk in deze Provincie gedurende den aanstaanden winter dienst zal doen als hulp-marechaussée, posten van 1 wachtmeester of 1 korporaal en 3 dragonders gestationeerd worden te Assen, Smilde en Zuidwolde.

— Men verneemt, dat de Minister van Binn. Zaken, alvorens te beschikken op het verzoek van de Zwolsche stoomboot-Maatschappij, om eene stoomboot-dienst te mogen aanleggen van Assen over Meppel naar Zwartsluis, heeft verlangd, dat er eene proefvaart met eene stoomboot, langs de Drentsche Hoofdvaart en het Meppelerdiep plaats hebbe.

— Wij en velen met ons hebben zich verheugd, dat de werkzaamheden aan het Drentsche Veen en Midden-Kanaal zijn begonnen, omdat de arbeidende klasse daardoor werk en brood zou kunnen bekomen in dezen tijd, nu alles zoo duur is. Intusschen hebben velen zoo niet de meesten der bij dit werk vereenigde arbeiders j.l. maandag begrepen het begin der werkzaamheden te moeten vieren door het overvloedig gebruiken van sterken drank; zij hebben daartoe gedeeltelijk de giften, welke de heer Burgemeester van Smilde en anderen hun geschonken hadden, gebezigd, in plaats van voor dit geld voor zich en de hunnen brood te koopen. Er moeten verscheidene twisten hebben plaats gehad, waarbij zelfs de kantschop is gebruikt. Wij misgunnen den arbeidsman een vrolijken dag niet, maar wij meenen, dat het vooral in dezen tijd onverantwoordelijk is, de sobere verdiensten voor jenever te besteden.

— Men verneemt, dat thans G. Mast van Smilde aan de besturen van Assen en Staphorst heeft verzocht, om een snikkeveer tusschen die plaatsen te mogen oprigten, waarvan het vertrek 's namiddags te twee uur zou plaats hebben. Men weet, dat de Raad van Meppel steeds zwarigheid heeft gemaakt, om mede te werken tot daarstelling van een tweede snikkeveer tusschen die stad en Assen; men hoopt nu hetzelfde doel te bereiken, door de oprigting van een snikkeveer tusschen Staphorst en Assen, waarvan voor de aanlegplaats onder Staphorst is gekozen de Eck-molen even buiten Meppel.

— De gemeente-raad van Hasselt heeft bij adres den Koning verzocht, om de *kleine Vecht*, die nabij den in aanbouw zijnden Stuw te Haandrik onder Gramsbergen in de *groote Vecht* valt, bevaarbaar te maken, en zulks om aan Coevorden eene betere water-gemeenschap met Overijssel te bezorgen, waardoor ook Hasselt in eene betere verbinding met Coevorden zou komen.

— De heer *C. Bolt*, hulpprediker te Bakkeveen, heeft het beroep te Grollo aangenomen.

— Bij de en 14 dezer te Groningen bij opbod en daarna bij afslag plaats gehad hebbende verpachting van de ontvangst der tollen op de groote Rijkswegen in Groningen en Drenthe, zijn de navolgende tollen verpacht voor 1 jaar: No. 1, bij Helpman, *H. S. Hoving*, kastelein te Zuidhorn, voor f 2750; no 2, bij Voorveld, *A. Pomper*, tolgaarder te Assen, voor f 2410; no. 3, bij de Punterdijk, *H. Sol*, tolpachter te Peelo onder Assen, voor f 1650; no. 4. bij Vries, *J. Gerrits*, zonder beroep te Ide, voor f 1360; no. 5, bij Peelo, *H. Sol*, tolpachter te Peelo onder Assen, voor f 1460; no. 6, bij Assen, *J. Winius*, tolmeester te Ooster Hoogebrug, voor f 1150: no. 7, bij de Smilde, *L. van Aalst*, tolmeester te Smilde, voor f 1080; no. 8, bij de Leemdrug, *H. de Wit*, aannemer te Assen, voor f 650; no. 9, bij het Veeneschut, *J. Heeres*, wolkammer te Noordhorn, voor f 560; no. 10, bij de Dieverweg, *A. J. Scheeper*, tolmeester te Nijeveen voor f 720; no. 11 bij het Witteleschut *R. Sikkens*, winkelier te Havelte, voor f 709; no. 12, bij het Uffelterschut *A. J. Scheeper*, tolmeester te Nijeveen, voor f 630; no. 13, bij de Lokbrug, *H. D. de Kleine*, landbouwer te Ruinen, voor f 1030; no. 14, bij de Kikkerij, *R. Sikkens*, tolmeester te Havelte, voor f 2110; no. 15 bij de Havelterberg, *H. D. de Kleine*, landbouwer te Ruinen, voor f 1010; no. 16, bij de Lageweg, *G. Jacobs*, tolmeester te Haren, voor f 3220; no. 17, bij Aduard, *J. R. Reitinga*, tolmeester te Hoogkerk, voor f 2020; no. 18, bij Zuidhorn, *W. Renkema*, wolkammer te Noordhorn, voor f 1670; etc.

— Door Z. M. zijn benoemd tot leden der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Drenthe: de Heeren dr. *D. Cohen*, te Assen, en dr. *C. M. B. Heijmans*, te Dalen, ter vervanging van de als zoodanig ontslagen dr. *G. H. Amshoff*, en dr. *P. E. Pruissen*.

— In het begin van dit jaar is in publieke veiling verkocht een perceel grond te Peelo, onder deze gemeente, waarop vroeger waarschijnlijk het kasteel van de *Ridders van Pithelo* heeft gestaan, en van welken grond eene teekening met eene beschrijving voorkomt in den Drentschen Volks-Almanak voor het loopende jaar. Dezer dagen is men begonnen dezen grond om te werken, en wel op het punt, waar de brug tot het kasteel zou hebben gelegen. En inderdaad heeft men het steenen hoofd van de brug uitgegraven; de steenen zijn groote onderwetsche baksteenen, het hoofd was 12 zulke steenen diep in den grond, onder 2 en boven 1½ steen dik. Het muurwerk, niettegenstaande het zekerlijk voor 9 à 10 eeuwen is gemetseld, en hoewel het zich steeds onder den grond heeft bevonden, was nog zeer hecht. De kalk was bijzonder wit, waaruit men besluit, dat hiertoe onvermengde specie is gebruikt. Achter het steenen hoofd, naar de zijde van het kasteel, is een eikenhouten vat, van geen bijzonder maaksel uitgegraven; bovengebragt zijnde viel het in duigen; waartoe dit vat aldaar in den grond is geplaatst, kan men niet gissen.

— In den nacht van 11 op 12 dezer, kwam een wagen met schippersgezellen omstreeks te drie uur te Smilde, bij het logement de Veenhoop aan; toen de wagen weder weg zoude rijden, verzocht eene dame, met mof en boa en overigens fatsoenlijk gekleed, of zij mede mogt rijden naar Assen; dit werd haar geweigerd; de schippersgezellen hadden een kwaad vermoeden op deze nachtreizigster, en zij verwittigden daarom de policie te Assen, bij hunne aankomst aldaar, dat deze dame in aantogt was; maar ziet, nog naauwelijks was de policie daarvan geïnformeerd, of reeds keerde de bedoelde dame in hetzelfde logement in, waar ook de schippers waren, zoodat zij in weinig korter tijd als de goed opgereden wagen den afstand van Smilde naar Assen had afgelegd. Ondervraagd zijnde, gaf zij te kennen, dat zij de vrouw was van den Doctor *G.* te *Sneek*, dat zij een zoon van haar, die te Amsterdam studeerde, had bezocht, en op weg was naar Pekel-A. Zij toonde eene kwitantie, waaruit bleek, dat zij den vorigen nacht te Zwolle had doorgebragt; zij was dus in één dag van Zwolle naar Assen gemarcheerd. De policie heeft geen reden gevonden, om haar te benoeijelijken.

— Bij Kon. besluit van den 13 dezer no. 70 is de heer C. W. E. Kijmmell met den 1 Januarij 1854, op zijn verzoek, eervol ontslagen als Burgemeester der gemeente Smilde.

— Bij Kon. besluit van 12 dezer no. 51 zijn benoemd bij de rustende schutterijen in Drenthe: eerste bataillon 2e. compagnie, tot kapitein *H. Hubenet*, thans 2e luitenant; tot 1e. luitenant *H. de Wal*; tot 2de luitenant *J. A. Tonckens* en *J. S. Luxwolda*, thans schutters; 5e compagnie tot 2de luitenant *R. Prins*; 6e. compagnie tot kapitein mr. *L. Kniphorst*, thans 2de luitenant; tot 2de luitenant *C. W. A. Essers*. — **Tweede bataillon 3de compagnie tot 2de luitenant** *J. J. Brouwer*, thans schutter; 4e compagnie tot 2e luitenant *K. A. Kamp*, thans schutter; 5de compagnie tot kapitein Jhr. *P. A. van Holthe*, thans 1e luitenant; tot 1e. luitenant *W. N. Bolt*, thans 2de luitenant; tot 2de luitenant *J. Kok*, thans schutter; 6de compagnie tot 2de luitenant *Arend Vos*.

* **Veenhuizen**, *derde gesticht*, **15 Dec.** In den nacht van 12 op 13 dezer is alhier uit een schapenhok een schaap gestolen. De dief heeft een gat in den zoden muur van het hok weten te maken, en heeft het schaap, na het eerst den bek, waarvan het voorzien was, afgesneden te hebben, er door gehaald. Hij schijnt echter gestoord te zijn, want den volgenden dag vond men zijne prooi op ongeveer vijf minuten afstand van het hok, met den hals uitgesneden, liggen. De dader is tot nog toe onbekend.

Coevorden, 12 Dec. Eergisteren werd op den molen in het Laar een zeventigjarige grijsaard, door de roeden, over de 30 voeten hooge zwikstelling geworpen. De wind was niet sterk, zoodat hij niet ver geslingerd werd. Hij was echter oogenblikkelijk dood, maar zoodanig van binnen en buiten beschadigd, dat men zijn einde met elke minuut verwacht. *Handbl.*

* **Hoogeveen, 15 Dec.** In de heden avond alhier gehoudene Raadsvergadering is, onder anderen, besloten, om bij een adres aan H. H. Gedep. Staten te bewerken, dat de onder goedkeuring van den Koning, door H.E.Gst., op grond der gemeente-wet, reeds vastgestelde jaarwedden van den Burgemeester, de Wethouders, den Secretaris en den Gemeente-Ontvanger worden teruggebragt op de vroegere door den Raad voorgedragene sommen, zijnde voor den Burgemeester f 600, ieder der Wethouders f 50, den Secretaris f 500 en den Gemeente-Ontvanger f 350, terwijl door de heeren *van der Wolde* en *Veningen* wierd voorgesteld, om die van den Secretaris gelijk te stellen met die voor den Burgemeester, welke laatstgenoemde daar op met klem aandrong wegens de menigvuldige werkzaamheden, aan den post van Secretaris verbonden.

* **Smilde, 16 Dec.** Gisteren avond hadden we wederom het genoegen, van een concert, gegeven door onze muzijk-vereeniging, in het logement de Veenhoop, te mogen bijwonen. Voldeed de uitvoering der stukken vroeger, dat was ook thans het geval. Ook de Duos op de wadlhoorn, uitgevoerd door den heer *Bakker* en zijn 12jarig zoontje, droegen ieders goedkeuring weg. Wij hoopen en verwachten in dezen winter hierdoor nog menig genoegelijken avond te mogen smaken.

* **Meppel, 15 Dec.** Gisteren heeft de 1e Afdeeling van het Genootschap ter bevordering van den landbouw in Drenthe in het logement: *Het Wapen van Zwolle* eene vergadering gehouden. Onder anderen is daarin verslag gedaan van de inënting der longziekte onder Havelte en Nijeveen, die over het algemeen zeer gunstige resultaten heeft opgeleverd.

— Vijf Staphorster boeren, die 13 dezer het eerst het ijs van hier naar Zwartsluis wilden beproeven, zijn in een wak geloopen; zij hebben zich alle doch met moeite gered.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

15 Dec. Heden is in appel behandeld de zaak van A. en *K. Steunebrink*, molenaars te Oudemolen, door de Regtbank ieder tot twee jaren gevangenisstraf veroordeeld, wegens het verkoopen van meel met krijtwit vermengd. Er zijn 8 getuigen en 3 deskundigen gehoord. De beklaagden werden door den heer Mr. J. L. Schaap, Procureur te Groningen verdedigd. Voor de behandeling van deze zaak is, nadat de morgenzitting van 10 tot 3 uur had geduurd, eene avondzitting van 6 tot 9½ uur gehouden. De Proc.-Generaal heeft tot bevestiging van het vonnis geconcludeerd. Heden over eene week uitspraak.

15 *Dec.* Heden stond voor het Hof teregt *Jacob van Leijen*, oud 21 jaren, kolonist aan het 2e. Gesticht te Veenhuizen, beschuldigd van op 30 Julij ll. in eene der zalen van dat Gesticht den kolonist *Abraham Israëls* door middel van een mes moedwillig een steek in de regterzijde te hebben toegebragt, ten gevolge waarvan deze in den nacht van 4—5 Aug. daaraanvolgende was overleden. Uit het gehouden onderzoek is gebleken, dat *van Leijen* in den morgen van 30 Julij twist had gekregen met *Israëls* over het terugbetalen van zekere geleende gelden van de kamerwacht, dat na dien twist *van Leijen* tegenover *Israëls* was gaan zitten al morrende en tusschen de tanden mompelende: „*beroerde kerel*," dat kort daarna een ander kolonist zijn kastje opende, om daaruit iets te krijgen, dat *van Leijen* bij die gelegenheid in dat kastje een mes zag, zich daarvan meester maakte, op *Israëls* toeliep en het hem tot aan het hecht in de zijde stootte met de woorden, „*daar bliksem*." De Proc. Gen. qualificeerde deze daad maslag en requireerde eene geesseling met de strop om den hals aan de galg vastgemaakt, brandmerk en een confinement in een rasp- of tuchthuis voor niet meer dan 20 jaren.

De advocaat Mr. *J. Gratama*, die als verdediger den beschuldigde was toegevoegd, hield daarop eene uitvoerige pleitrede. Na eene korte inleiding ontwikkelde hij de argumenten voor het gevoelen, dat onder het woord: volontairement in art, 295 C. P. verstaan moet worden de wil om te *dooden*, dat derhalve deze wil een noodzakelijk bestanddeel van manslag is, dat die wil in casu niet *gebleken* was, en eindigde met het opsommen van eenige omstandigheden, ten einde den beschuldigde in de clementie des Regters aan te bevelen. Aanstaande Vrijdag uitspraak.

Arrondissements-Regtbank.

14 *Dec. Veroordeeld:* R. W. H., arbeider te Borger, wegens overtreding der jagtwet tot f 10-„ boete met verbeurdverklaring van twee honden en bij niet uitlevering van deze tot betaling van f 10-„; — H. d. V., wonende te ter Haar (Sleen), wegens frauduleusen invoer, tot 3 maanden gevs. met verbeurdverkl. van het zout en de zakken; — R. K., tabakskerversknecht te Meppel, wegens het toebrengen van stooten uit gebrek aan voorzorg, tot 8 dagen gevangenis en f 8-„ boete.

Ontslagen van alle regtsvervolging in hooger beroep: J. H. v. N. te Drouwen, wegens overtreding van het Reglement op het boerwerken, met vernietiging van het vonnis van den eersten regter: — J. J. S., wever en landbouwer te Drouwen, wegens overtreding van het Reglement op de handdiensten, als boven,

16 *Dec. Vrijgesproken:* J. V., koopman te Ballo, van de beschuldiging van het moedwillig toebrengen van slagen, zijnde zulks niet wettig bewezen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Ter Heijl.

Het huis *Ter Heijl*, *ter Helle* of *D' Helle*, zoo als het vroeger werd genoemd, gelegen in de Gemeente *Roden*, is merkwaardig, niet door zijne grootte, maar door zijne geschiedenis en vooral door de indrukwekkende sterkte van zijnen bouw.

Men staat verbaasd, wanneer men let op de massa steen, welke heeft moeten worden gebruikt, tot daarstelling van die dikke muren, van dien stevigen toren, maar vooral van die massive keldergewelven, waarop het geheele gebouw rust. Men bewondert die vele en zware balken, en merkt met zeker welgevallen, dat alles zoo hecht en sterk aan elkander tot een geheel verbonden is, dat het gebouw nog eene lange reeks van jaren zonde kunnen staan, zoodat men uit dit een en ander al aanstonds tot het besluit komt, dat het huis uit eene volle beurs moet zijn daargesteld.

Dit blijkt dan ook het geval te zijn geweest, daar het huis gebouwd is door de rijke *Abdij van Aduard* tijdens *Godefridus* in dezelve, als 31e Abt, het bewind voerde en alzoo tusschen de jaren 1549—1561, met oogmerk om te dienen tot een buitenverblijf voor de Abten. Bij dit gebouw werd ook tevens eene Kapel met een altaar getimmerd en met schilderijen der oude Sibillen en hare voorspellingen behangen.

De Abdij had sedert onheugelijke jaren, en wel waarschijnlijk reeds vóór 1342, in welk jaar door de Regering bepaald werd, dat zij geene landgoederen meer mogt aankoopen, eene landhoeve te *Ter Heijl*, werwaarts, volgens de overlevering, de monniken van het klooster, om eene begane misdaad, in ballingschap werden verzonden. Later diende het landgoed tot een „Uithof" van de Abten, vooral misschien ook om de visscherij „op 't Zoltemeer," waarin veel belang werd gesteld, zooals blijkbaar is uit eene acte van overeenkomst daaromtrent, aan de eene zijde tusschen „Hinrick Abt ende den Convente toe Adewert" en aan de andere zijde tusschen de buiren van Roderwolde en Lottingewolde, in het jaar 1460, op Sint Magrietenavond, geschreven en uitgesproken in de Kerk te Roden en uit de aanzienlijke personen, welke ten dezen als „gekoorne dedings luiden" voorkomen, namelijk, „Wolter Hellingh, ambtman van Coevorden, droste des landes van Drenthe, Otto ter Hanzouw, in der tijd Borgemeester thoe Groningen, Rotgerus, rentemeester en Seijno, secretarius des droste."

Allengs schijnt dit Uithof meer en meer te zijn verfraaid en van een oord van ballingschap een lustoord geworden, zoodat er tusschen de jaren 1485—1494 eene nieuwe Kapel gebouwd en de naam de *helle* veranderd is in het *paradijs*. Van deze Kapel gelijk ook van de fraaije door *Godefridus* geheel nieuw gebouwde, is niets meer voorhanden en kan de plaats niet worden aangewezen, tenzij men daarvoor houde eene thans welig met klimop begroeide hoogte, geheel uit puin bestaande. Het is echter waarschijnlijker, dat aldaar de benoodigde steenen gebakken zijn. De tweede Kapel schijnt te hebben gestaan ten westen van het woonhuis.

In het jaar 1561 is *Godefridus*, na, ten gevolge van eene ziekte en misschien ook wel omdat hij reeds dreigende onweerswolken zag naderen, zijne waardigheid te hebben ter nedergelegd, met een jaargeld te *Ter-Heijl* komen wonen en heeft aldaar gewoond tot in het najaar van 1574, wanneer hij, de kwellingen der stroopende krijgsbenden moede, naar Aduard terug gekeerd en kort daarna — 25 November — overleden is.

Vele hem zeker niet aangename gebeurtenissen heeft hij gedurende zijn verblijf op dit zijn Uithof moeten vernemen, zoo als, het slaan des bliksems in den toren te Aduard en het gedeeltelijk afbranden van denzelven, een onvruchtbaar jaar, ten gevolge waarvan bijna al het vee in Drenthe weggestorven is, de Allerheiligen vloed, het wegschenken van het klooster van Aduard door Paus Pius de IV aan den Bisschop van Groningen en de vele twisten daarover met het klooster ontstaan; het slechte gedrag van zijnen opvolger en van vele kloosterlingen; de komst, het verblijf en het vertrek van den Hertog van Alva in deze landen en het eerste verkondigen van de gereformeerde Godsdienst in Drenthe, ook door voormalige R. C. priesters.

Het oogmerk van het bouwen van het huis te *Ter Heijl* door *Godefridus*, namelijk om te dienen tot een buitenverblijf voor de Abten, is niet bereikt. Zijne opvolger stierf reeds in 1576, nog geene twee jaren na hem te Assen, werwaarts hij zich om zijne gezondheid, begeven had. De opvolger van deze — als wijndrinker beroemd — overleed in Januarij 1578 te Groningen in hechtenise en de nu volgende, de laatste der Abten van Aduard, zijnde Johannes Greven, werd in 1592, met den officiaal Krijt, gevangen genomen en bij prins Maurits gebragt.

Thans was het klooster zijnen ondergang nabij. Reeds den 8 September 1580 vernielde een zware brand het grootste gedeelte van hetzelve. De monniken verlieten langzamerhand de puinhoopen. Na 1594 waren de goederen des kloosters door de Staten in beslag genomen en daarna verkocht en in dit lot deelde ook het landgoed *Ter Heijl*.

Drie eeuwen zag alzoo dit huis over zijn hoofd daar henen rollen. Veelal stond het ledig of werd het door eenen bewaarder bewoond. In het laatst der vorige eeuw luisterrijk hersteld, werd het reeds in 1815, na den dood zijner achtbare bewoonster, aan de eenzaamheid teruggegeven. In de laatste jaren had het zijne bewoners en verfraaide zich steeds meer en meer. Thans schijnt het dat men eerlang zal moeten zeggen: *daar stond het*. De eerste bewoner was een Geldersman, de laatste was het eveneens.

ADVERTENTIEN.

Na eene langdurige en slepende ziekte, overleed heden te *Dalen*, in den ouderdom van ruim 74 jaren, de Wel Edel Geboren Heer JOHAN FREDERIK KIJMMELL.

DALEN, den 10 Dec. 1853.

Bij vonnis van de Arrondissements Regtbank te Assen, van den 12 December 1800 drie en vijftig, op de grosse geregistreerd, is, ten verzoeke van den Heer HERMAN HUBERT VAN LIER, wonende te Assen, de onder Curatele-stelling gelast van den Heer **HELPERUS VAN LIER**, verblijf houdende te Zutphen; — geschiedende hiervan aankondiging volgens artikel 498 van 't Burg. Wetb.

ASSEN den 16 December 1853.

Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA, Procureur.

E. NEUTEBOOM, Deurwaarder te Zwolle, is voornemens

OP ZATURDAG 31 DECEMBER 1853,

des morgens te 11 uur,

ten huize van G. VAN 't ENDE, aan 't Groote Veer te Spoolde, ten verzoeke van JACOB AARSEN en zijne KINDEREN, **PUBLIEK** aan den meestbiedende te

VERKOOPEN:

Eene **overdekte** zeer goed **onderhoudene PRAAMSCHUIT**, *DE JONGE FREDERIK* genaamd, groot 56 tonnen, gelegen in de Willemsvaart bij 't Groote Veer, door wijlen FREDERIK AARSEN bevaren geweest, met ZEIL en TREIL, ANKERS en TOUWEN, staand en loopend WANT en verder voorzien van eenen completen INVENTARIS.

Dagelijks te bezien.

PUBLIEKE VERKOOP

van eene groote Partij gezaagd **EIKEN HOUT**, geschikt tot ALLERLEI WERK, op

WOENSDAG 21 DECEMBER 1853,

ten overstaan van een bevoegd beambte, aan de Zaagmolens van Jonkheer A. W. VAN HOLTHE te Assen. te beginnen des morgens te **10 uur** bij de NIEUWE ZAAGMOLEN.

Publieke Veiling,

ten overstaan van den Notaris Mr. W. L. TONCKENS IN HET HEEREN LOGEMENT TE MEPPEL,

OP DINGSDAG DEN 20 DEZER LOOPENDE MAAND DECEMBER, des avonds te 7 uren te beginnen,

INZATE, EN EEN WEEK LATER PALMSLAG

VAN EENE HECHTE EN STERKE

HEEREN HUIZING,

alleraangenaamst en (als zijnde mede tot het daarin uitoefenen van **handel** zeer geschikt), met den daarachter aanwezigen, ongeveer **80** El Ned. langen **tuin** en **waschhuis**, benevens ruime **schuur**, **bergplaats**, enz. zeer voordeelig staande en gelegen aan de Maat te Meppel; in éénen opstrek, van voren uitkomende aan het groote van ouds Hoogeveensche, nu nieuwe Drentsche Kanaal en van achteren aan den zoogenaamden Haven, met het uitzigt over Weiland op de Drentsche Hoofdvaart. Alles laatstelijk bij Mr. G. L. KNIPHORST bewoond en in gebruik.

Bevattende de **HUIZINGE**, behalve ruime ZOLDERS met beschoten kap, PROVISIE-KAMER en BERGPLAATSEN, goed verlichte BOVEN- en BENEDENGANG, **7** KAMERS waaronder **5** met STOOKPLAATSEN voorzien, **2** KABINETJES, ruime KEUKEN, waarin extra groote REGENBAK met daartoe behoorende POMP; voorts annex BODEN-SLAAP-VERTREK, WASCH- of SCHOTELKAMER; wijders bijzonder ruime, zeer gerijfelijk ingerigte luchtige en drooge KELDER en hetgeen verder kan geacht worden, tot een **allezins gemakkelijk** ingerigt huis te behooren.

Nader onderrigt omtrent het een en ander, speciaallijk ook in betrekking tot de ten aanzien der betaling gemakkelijk gemaakte conditiën, in **persoon** of op **vrachtvrije brieven** ten Kantore van den Notaris voornoemd te bekomen; kunnende op de voormelde dagen der

INZATE EN PALMSLAG,

van des voormiddags te **10**, tot des namiddags te **4** uren, het huis worden **bezigtigd**, tegen afgifte van **KAARTJES**, daartoe door belangstellenden bij gemelden Notaris aan te vragen.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te Hoogeveen zal, ten verzoeke van de EIGENAREN der Westerborker en Broekveenen, op

Vrijdag 30 Dec. e.k.,

des voordemiddags precies om 10 uren,

ten huize van JAN WARMELS, kastelein aan de Noordersluis, in de gemeente Hoogeveen, bij

Inzate en Palmslag PUBLIEK VERKOOPEN:

Ongeveer **twintig bunders besneden en onbesneden VEEN**, gelegen in het Westerborker en Broekveen, nabij Hoogeveen.

De omschrijving der perceelen en de voorwaarden van **verkoop** zullen acht dagen voor den verkoop ten kantore van voornoemden Notaris ter INZAGE worden gelegd, terwijl nadere INFORMATIEN en AANWIJZING der perceelen kunnen worden verkregen bij den Heer J. C. RAHDER te Nieuweroord.

Op Maandag 19 Dec.

1853, 's morgens te 10 uren,

PUBLIEKE VERKOOP

a. van verscheidene perceelen best **WEEK** en **SCHELHOUT** te Peize;

b. pl. m. **80 stuks EIKEN BOOMEN**, tot alle TIMMERWERK geschikt, toebehoorende aan JAN EITENS en CONS.;

c. daarna ten huize van R. LAMBERTS te Peize, van een

HUIS, ERF, HOF en Gorengrond,

te Peize, toebehoorende aan de Erven KLAAS ADOLFS.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP DINGSDAG 20 DECEMBER

1853, 's namiddags te 4 uur

ten huize van J. H. NIEBOER te Zuidlaarderveen, gemeente Zuidlaren,

PUBLIEKE VERHURING VAN Eene Boerenplaats,

te Zuidlaarderveen, met daarbij behoorende **LANDERIJEN**, toebehoorende aan de Weduwe J. E. BEUKER aldaar.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP WOENSDAG 21 DECEMB. 1853,

's morgens te 10 uren,

ten huize van ROELOF SMEENGE te Tinaarlo, gemeente Vries,

PUBLIEKE VERKOOP van eene BOERENPLAATS,

te Tinaarlo, met alle daarbij behoorende LANDERIJEN en VELDGRONDEN, toebehoorende aan de Wedw. & Erven JACOB POLLING te Tinaarlo.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP ZATURDAG 24 DEC. 1853,

's morgens te 10 uren

IN HET KLUVINGS BOSCH

te Paterswolde, gemeente Eelde:

VERKOOP

van pl. m. **300 stuks EIKEN BOOMEN**, geschikt tot alle TIMMERWERK, behoorende aan de KERK te Eelde.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP DINGSDAG 27 DECEMBER

1853 te Eext, gemeente Anlo, bij A. HOMAN, **te 10 uren:**

PUBLIEKE VERKOOP

a. van **3 groote stukken GROENLAND, 6 akkers BOUWLAND** en WAARDEEL, toebehoorende aan de Erven HOLLANDER;

b. een kamp **BOUWLAND**, toebehoorende aan de Weduwe RIJNBERG te Eext;

c. een stuk **GROENLAND**, in het Tooveen, toebehoorende aan JAN PEEKS Schoonlo.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

Op Dingsd. 3 Jan. 1853

te 10 UUR,

DENNEN VERKOOP

te Vries op de plaats, bewoond door JAN BARTELD te Vries.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP DONDERDAG 22 DECEMBER 1853

's avonds te 6 uren, ten huize van den Logementhouder J. OOSTERGETEL te *Assen*,

Palmslag:

1. Van een **HUIS, HOF** en groote **SCHUUR**, met twee daarbij gelegen **HUISPLAATSEN**, *ALTEVEER* genaamd, thans bewoond door THOMAS STEEN en bij den Heer BLENKEN in gebruik tot eene **KALICOTSWEVERIJ**, behoorende aan Mejufvrouw de Weduwe VAN DER VEGT en Kinderen.
2. Een **HUIS** en **TUIN** aan het Vredeveldpad, met een kamp **BOUWLAND** aan het Peelderveld, achter den Molen van SCHUURMAN, behoorende aan de Weduwe en Erven GEERT DEKKER.
3. Een **HUIS** en **ERF** in de Oosterstraat in eigendom bij de Weduwe en Erven EGBERT MULDER.
4. Twee **HUIZEN** en **ERVEN** aan den Rolderweg, behoorende aan JAN KOOPS PO en bewoond door J. WOELDERS en anderen.
5. Een **HUIS** en **ERF** aan den Rolderweg bewoond door ALBERT STEEN en anderen.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

J. OOMKENS J.ZOON te *Groningen* heeft bij alle *Drentsche Boekhandelaren* verkrijgbaar gesteld:

DRENTSCHE GESCHIED-, LAND HUISHOUDKUNDIGE en NIJVERHEIDSALMANAK voor het jaar **1854**, ... *f* „—3

De bijval, aan dit Jaarboekje in het afgeloopen jaar ten deel gevallen, heeft den Uitgever aangemoedigd, op den ingeslagenen weg voort te gaan; zeer weinige exemplaren van den eersten jaargang zijn nog te bekomen.

M. D. TEENSTRA, LANDHUISHOUDKUNDIGE ALMANAK TEN DIENSTE VAN DEN LAND- EN BUITENMAN, ... *f* „—3

Verder geeft hij uit:

Zakboekje voor dagelijksche aanteekening, Dagboekje voor praktiserende Geneesheeren met **zwangerheidskalender** en **Kantoor-plak-Almanak.**

Laatste Berigten.

In den namiddag van 14 dezer is te *Kiel-Windeweer*, gemeente Hoogezand, de boerderij van de Wed. *R. Bouwma* in weinige minuten geheel afgebrand. Op zeer weinige meubelen na, heeft er niets gered kunnen worden; 3 koeijen, 1 paard, 1 varken, al het aanwezige koren, hooi en st[illegible] is eene prooi der vlammen geworden. De brand is, [illegible] men verneemt, veroorzaakt door het in brand geraken van een schoorsteen. (*Prov. Gr. Ct.*)

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 8—16 Dec. Bev. W. Zwiers, geb. Jansen, van [illegible] S. Hummelen, geb. Smeerke, van d.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 16 Dec.

De handel was heden wederom van zeer weinig beteekenis; door benoodigden zijn echter voor enkele partijtjes Tarwe, Rogge, Boekweit en Gerst iets hoogere prijzen besteed.

ASSEN, 15 Dec. Rogge *f* 9.75, *f* 9,50, *f* 9,25. Boekweit *f* 7,50, *f* 7.00, 6,75. Boter *f* 0,80 het N. ℔. Aardappelen *f* 2,80 a *f* 2,50. Prijs van het Roggebrood *f* 0,71 de 6 N. ℔.

COEVORDEN, 12 Dec. Rogge *f* 10,25. Boekweit *f* 7,25. Boter p. N. ℔ 65 ct. Zetting *f* 0,72.

MEPPEL, 15 Dec. Rogge *f* 10,00 a *f* 10,25. Boekweit *f* 6,7[illegible] *f* 7,75. Boter 1½ N. pd. *f* 1,25 a *f* 1,40. Boter per ⅛ v[illegible] *f* 17,50 a *f* 19,0. Zetting *f* 0,73.

HOOGEVEEN, 13 Dec. Rogge *f* 10,00. Boekweit *f* 7,3[illegible] Boter het N. pd. *f* 0,78. Zetting *f* 0,71.

AMSTERDAM, 14 Dec. TARWE goed prijshoudend; 1[illegible] Pommer *f* 460. — ROGGE met goeden handel tot ruim vorige prijzen; 118 ℔ Donau *f* 305; 120 ℔ nieuwe Petersburger *f* 31[illegible] 118 ℔ dito *f* 312; 116 ℔ jarige dito *f* 300; 117 ℔ nieuwe Archangel *f* 306; 118 ℔ jarige dito *f* 308. — GARST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 15 Dec. 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	61 11/16
„ „	3	„	73 15/16
„ „	4	„	92 7/8
Amort. Synd.	3½	„	92
Handelm.	4½	„	
O. I. Leening	4	„	
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	104⅜
Dito 1828/29	5	„	103
Cert. 1831/33	5	„	94⅜
Dito 1840	4	„	88¾
Dito Stieglitz	4	„	
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1	„	21 [illegible]
Obligatiën	3	„	45½
Binnenl.	3	„	41½
Amortisable			4¾
Bewijz. Coup.			5¼
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	76 [illegible]
„ „ N.	5	„	91 [illegible]
„ „	2½	„	39 [illegible]
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	50 [illegible]
Portug., Lond.	5	„	86 [illegible]
„	4		
Amerika Bank-Act.			

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ VAN M. T. Sz. GRATAMA, ASSEN.